

Begroting en jaarstukken als kaderstellend en controlerend instrument van Provinciale Staten

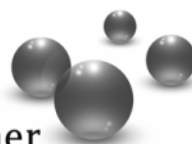
Provincie Flevoland

Nota van Bevindingen

Amsterdam, 22 juni 2006

randstedelijke rekenkamer

Flevoland • Noord-Holland • Utrecht • Zuid-Holland

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Probleemstelling.....	4
1.3	Afbakening.....	5
1.4	Normenkader.....	5
1.5	Onderzoeksmethode.....	9
1.6	Leeswijzer.....	9
2.	Toetsing opzet begroting en jaarstukken	10
2.1	Inleiding.....	10
2.2	Begroting 2006.....	11
2.2.1	BBV toetsing van de structuur.....	11
2.2.2	BBV toetsing per onderdeel.....	12
2.2.3	Financiële Verordening.....	13
2.3	Jaarstukken 2004.....	14
2.3.1	BBV toetsing van de structuur.....	15
2.3.2	BBV toetsing per onderdeel.....	16
2.3.3	Financiële Verordening.....	17
2.4	Ontwikkeling van de begroting.....	18
2.4.1	BBV toetsing van de structuur.....	18
2.4.2	BBV toetsing per onderdeel.....	18
2.4.3	Financiële Verordening.....	19
3.	Toetsing beleidsinformatie	20
3.1	Inleiding.....	20
3.2	Samenhang begroting 2006.....	20
3.2.1	Programma Infrastructuur en mobiliteit.....	21
3.2.2	Programma Zorg, onderwijs en welzijn.....	27
3.3	Toets VBTB/SMART.....	33
3.3.1	Programma Infrastructuur en mobiliteit.....	33
3.3.2	Programma Zorg, onderwijs en welzijn.....	34
3.4	Aansluiting en toelichting afwijkingen van begroting en jaarstukken.....	35
3.4.1	Programma 2 Infrastructuur en mobiliteit.....	36
3.4.2	Programma 9 Welzijn en zorg.....	38

4.	Bevindingen kaders	41
4.1	Inleiding	41
4.2	BBV als wettelijk kader	41
4.2.1	Interpretatie van het BBV	41
4.2.2	Bevindingen bij de toetsing van het BBV kader	43
4.3	Financiële verordening als provinciaal kader	44
4.3.1	Doublures BBV en Financiële Verordening.....	45
4.3.2	Verantwoording van beleidsinformatie (VBTB/SMART)	45
4.3.3	Verantwoording van financiële afwijkingen	46
4.3.4	Rechtmatigheid.....	46
	Bijlagen.....	47

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Sinds de invoering van het dualisme richten de Provinciale Staten (PS) zich op de kaderstellende en controlerende taken in het provinciaal bestuur. Voor de kaderstellende rol van PS is de begroting, waarin de kaders staan voor zowel het beleid als de financiën, het belangrijkste document. Voor de controlerende rol van PS zijn de jaarstukken, waarin Gedeputeerde Staten (GS) verantwoording afleggen over het afgelopen jaar, het belangrijkste document. De kwaliteit van zowel de begroting als de jaarstukken is dan ook belangrijk voor PS om haar rol goed te kunnen vervullen. De kwaliteit van de begroting en de jaarstukken wordt grotendeels bepaald door (1) de gebruikte opzet en (2) de formulering van de beleidsinformatie.

Voor de *opzet* van de begroting en jaarstukken bestaat een wettelijk en provinciaal kader. Het wettelijk kader heeft vorm gekregen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voldoen aan de normen van het BBV is een voorwaarde voor een goede uitvoering van de kaderstellende en controlerende rol van PS. De BBV normen zijn onder meer gericht op de hoofdstructuur, de invulling hiervan en het identiek maken van de opzet van de begroting aan die van de jaarstukken. Aanvullend op het BBV kan de provincie in de financiële verordening normen opstellen voor de opzet van de begroting en jaarstukken.

Naast de opzet speelt ook de *formulering* van de beleidsinformatie een belangrijke rol bij de kaderstellende en controlerende rol van PS. De beleidsinformatie over een doelstelling wint aan bestuurlijke waarde wanneer deze zoveel mogelijk in termen van prestaties en effecten is geformuleerd. In 1999 heeft het Rijk het kader VBTB, Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording, ingesteld, dat de koppeling tussen beleid, prestaties en geld centraal stelt. Dit gedachtegoed levert verschillende instrumenten en criteria voor het optimaliseren van de beleidsinformatie. In paragraaf 1.4 gaan we hier nader op in.

1.2 Probleemstelling

De doelstelling van het onderzoek is een bijdrage te leveren aan de verbetering van de begroting en jaarstukken om daarmee de kaderstellende en controlerende functie van Provinciale Staten te ondersteunen.

De vraagstelling luidt als volgt:

Zijn de begroting en jaarstukken toereikend om de Provinciale Staten zijn kaderstellende en controlerende functie goed te laten vervullen?

Deze vraagstelling is uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

- 1) Voldoet de opzet van de begroting en de jaarstukken aan de normen van het BBV en de financiële verordening? (zie hoofdstuk 2)

- 2) Is ook de beleidsinformatie in de programma's van de begroting en jaarstukken toereikend om de Provinciale Staten zijn kaderstellende en controlerende functie goed te laten vervullen? (zie hoofdstuk 3)
- 3) Staan de wettelijke en provinciale kaders borg voor een kwalitatief toereikende begroting en jaarstukken of is het wenselijk extra richtlijnen op te stellen? (zie hoofdstuk 4)

In paragraaf 1.4 staan deze onderzoeksvragen nader uitgewerkt in relatie tot het normenkader.

1.3 Afbakening

Het onderzoek richt zich op:

- De begroting 2004 en 2006 en jaarstukken 2004 van de provincie Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Door de begroting over 2004 en 2006 met elkaar te vergelijken, wordt inzicht verkregen in de ontwikkeling van de opzet van de begroting. Door zowel de begroting als de jaarstukken over 2004 te onderzoeken, kunnen we vaststellen in hoeverre deze stukken op elkaar aansluiten.
- De opzet van de begroting en de jaarstukken, waarbij toetsing plaatsvindt van de aanwezigheid van de vereiste onderdelen op de juiste plaats in de begroting en jaarstukken. Richtlijnen hiervoor zijn de normen voor de opzet van de begroting en jaarstukken, die staan opgenomen in het BBV en de financiële verordening van de provincie.
- De formulering van de beleidsinformatie in de programma's van de begroting en jaarstukken. Het onderzoek besteedt aandacht aan de doelformulering, de samenhang in de beleidsinformatie, de aansluiting tussen begroting en jaarstukken en toelichting op de afwijkingen in de jaarstukken.

Het onderzoek richt zich *niet* op:

- De productenraming en productenrealisatie. De productenraming en productenrealisatie vervullen met name een rol bij de taakuitoefening van GS en worden dan ook door GS vastgesteld.
- De getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële informatie, wat reeds aan bod komt bij de accountantscontrole. In het kader hiervan hebben we de balans in de jaarstukken niet in het onderzoek meegenomen.
- De doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid beschreven in begroting en jaarstukken. De inhoudelijke kant van de teksten komt niet aan bod, het gaat uitsluitend om de opzet en formulering van de begroting en jaarstukken.
- Het proces van de totstandkoming en het gebruik van de begroting en jaarstukken door PS.

1.4 Normenkader

Elk onderzoek van de Rekenkamer leidt tot een beoordeling in termen van conclusies op grond van de normen. In principe worden deze normen ontleend aan (in volgorde van 'gewicht'): wet- en regelgeving, vastgesteld beleid, professionele opvattingen en inzichten (zowel vanuit vakgebieden als van andere rekenkamers, waaronder de Algemene Rekenkamer).

In tabel 1.1 zijn voor de drie onderzoeksvragen en bijbehorende subvragen de normen uiteengezet. Het kader waarbinnen de begroting en verantwoording zijn opgesteld, wordt vormgegeven door onder meer de normen uit het BBV en de financiële verordening van de provincie zelf. Naast dit wettelijk kader bestaan er ook criteria die gericht zijn op de verbetering van de formulering van de beleidsdoelstellingen. Deze criteria zijn ontleend aan

SMART en aan de Handreiking Doelformulering en Prestatiegegevens, die in 2002 is uitgebracht door het Ministerie van Financiën in het kader van VBTB.

Tabel 1.1 Normen in relatie tot de onderzoeksvragen

Onderzoeksvraag	Subvragen	Normen
Onderzoeksvraag 1: Toetsing opzet begroting en jaarstukken (hoofdstuk 2)	a. Voldoet de opzet van de begroting 2006 en de jaarstukken 2004 aan BBV normen?	Normen uit BBV (artikel 7 t/m 23) en financiële verordening (provinciespecifiek)
	b. Voldoet de opzet van de begroting 2006 en jaarstukken 2004 aan de extra normen uit de financiële verordening?	Normen uit BBV (artikel 4, artikel 24 t/m 29) en financiële verordening (provinciespecifiek)
	c. Welke ontwikkeling heeft de opzet van de begroting 2006 ten opzichte van 2004 gemaakt in relatie tot de normen van het BBV en de financiële verordening?	Normen uit BBV (artikel 7 t/m 23) en financiële verordening (provinciespecifiek)
Onderzoeksvraag 2: Toetsing beleidsinformatie (hoofdstuk 3)	a. Begroting 2006	
	i. Voldoet de doelformulering?	Geselecteerde VBTB- en/of SMART-criteria.
	ii. Bestaat er samenhang tussen de algemene doelen, operationele doelen, activiteiten/prestaties en indicatoren?	De beleidsinformatie is samenhangend in een doelenboom te beschrijven
	b. Jaarstukken 2004	
	i. Is duidelijk hoe de beleidsinformatie in de jaarstukken aansluit op de beleidsinformatie in de begroting?	De beleidsinformatie in de programma's van de jaarstukken geeft inzicht in de realisatie van het beleid beschreven in de begroting.
	ii. Worden de afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de beleidsdoelstellingen en begrote kosten voldoende toegelicht?	De jaarstukken geven inzicht in de oorzaak van de afwijkingen van de doelstelling en van de onder- of overschrijding ten opzichte van de begroting.
Onderzoeksvraag 3: Kaders (hoofdstuk 4)	a. Welke bevindingen komen voort uit de BBV normen?	BBV (artikel 4, artikel 7 t/m 29)
	b. Welke bevindingen komen voort uit de normen van de financiële verordening?	Financiële verordening (provinciespecifiek)

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Vanuit het BBV gelden normen voor de opzet van de begroting en de verantwoording. BBV geeft zowel normen voor de hoofdstructuur van de begroting en jaarstukken als voor de opzet van de verschillende onderdelen van de begroting en jaarstukken. Omdat de normen van BBV minimum eisen zijn en daardoor ruimte over laten voor interpretatie, heeft de Rekenkamer haar interpretatie, waar nodig, in hoofdstuk 4 uiteengezet.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stuurt de provincies jaarlijks een toezichtbrief, waarin naast het oordeel over de toezichtvorm (preventief of repressief) ook wordt ingegaan op de overige toezichtbevindingen. De overige toezichtbevindingen hebben, naast de beoordeling of de begroting op hoofdlijnen voldoet aan de eisen van wet- en regelgeving, betrekking op de resultaten van twee variabele onderzoeken die jaarlijks worden gehouden. Voor de begroting 2006 heeft het ministerie in het kader van de variabele onderzoeken beoordeeld in hoeverre de Financiële begroting, de Meerjarenraming en de paragraaf Verbonden partijen aan de BBV normen voldoen. De BBV normen laten ruimte over voor interpretatie, daarom hebben de Randstedelijke Rekenkamer en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de beoordeling van de hiervoor genoemde onderdelen met elkaar afgestemd. Hierdoor wordt één signaal uitgezonden naar de provincies.

Financiële verordening

Conform Provinciewet artikel 216 stelt PS een financiële verordening vast waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en financiële organisatie zijn vermeld. De verordening kan aanvullende normen bevatten voor de opzet van de begroting en verantwoording. De selectie aan normen die wij hebben toegepast uit de financiële verordening staan vermeld in bijlage IV en V.

Criteria voor doelformulering

Voor het beoordelen van de formulering van de doelstellingen bestaan verschillende criteria.

Voor het verbeteren van de informatievoorziening zijn in de VBTB Handreiking Doelformulering en Prestatiegegevens criteria opgesteld voor de formulering van de beleidsdoelstellingen. De concept versie van de handreiking is becommentarieerd door diverse departementen, een drietal adviesbureaus en de Algemene Rekenkamer. Een bekende, deels vergelijkbare set criteria wordt samengevat met de term SMART. In dit onderzoek hebben we de begrotingen en jaarstukken niet aan alle criteria van VBTB of SMART getoetst. Dit hangt samen met de afbakening (zie paragraaf 1.3) van het onderzoek, waarbij de Rekenkamer niet de inhoud van het beleid toetst. Een deel van de criteria (acceptabel, realistisch/haalbaar, stuurbaar, verantwoordelijk en doelgroep) is alleen toetsbaar na uitgebreid beleidsinhoudelijk onderzoek en derhalve hier niet meegenomen. Daarnaast overlapt een groot deel van de criteria vanuit SMART en VBTB elkaar. Dit geldt bijvoorbeeld voor specifiek en beknopt, waarbij beknopt duidt op een duidelijke weergave van de kern van het beleid. Zie tabel 1.2 voor een overzicht van de geselecteerde criteria.

Tabel 1.2 Overzicht criteria SMART/VBTB

SMART	VBTB	
Specifiek	Beknopt	Meegenomen in het onderzoek
Meetbaar	Prikkelend	Meegenomen in het onderzoek
	Meetbaar/toetsbaar	Meegenomen in het onderzoek
Acceptabel		
Realistisch	Haalbaar	
Tijdgebonden	Tijdgebonden	Meegenomen in het onderzoek
	Stuurbaar	
	Verantwoordelijkheid	
	Doelgroep	

In dit onderzoek maken we dus gebruik van de volgende criteria:

- Specifiek: Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?
- Prikkelend: Is een streefwaarde opgenomen?
- Meetbaar/toetsbaar: Kan op basis van de huidige formulering de realisatie van de doelstellingen tussentijds gevolgd worden aan de hand van prestatiegegevens en/of evaluatieonderzoek? Is een indicator opgenomen? Is informatie over de nulsituatie opgenomen?
- Tijdgebonden: Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost? Is een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?

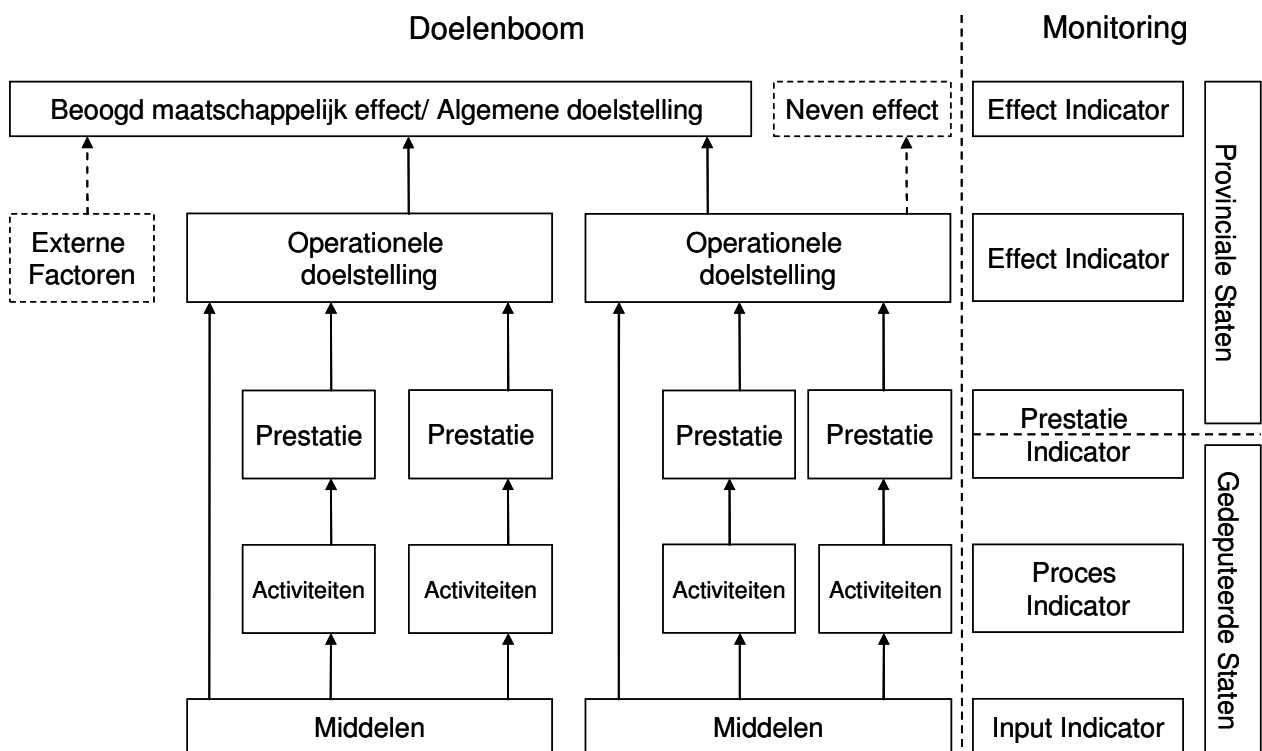
Doelenboom

Zowel VBTB als het BBV geven aan dat het in de begroting draait om de beantwoording van de drie w-vragen:

1. Wat willen we bereiken? Hier gaat het om de algemene doelstelling en de operationele doelstelling;
2. Wat gaan we daarvoor doen? Hier gaat het om de prestaties en/of activiteiten;
3. Wat mag dat kosten? Hier gaat het om de middelen.

De samenhang tussen deze drie vragen is van belang voor de kaderstellende en controlerende rol van PS. Voor het beoordelen van de samenhang tussen deze drie vragen maken we gebruik van een doelenboom.

In figuur 1.1 hebben we een schematische doelenboom weergegeven. Deze doelenboom bestaat uit een samenhangend overzicht van de algemene doelstelling, de operationele doelstelling, de prestaties/activiteiten en de middelen. Voor het monitoren van deze onderdelen zijn bijbehorende indicatoren van belang. Voor Provinciale Staten zijn met name de effectindicator en de prestatie-indicator van belang voor het uitvoeren van de controlerende rol. Voor de Gedeputeerde Staten zijn naast de prestatie-indicator met name de proces- en inputindicator relevant voor het monitoren van de uitvoering van het beleid.

Figuur 1.1 Schematische doelenboom

1.5 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd na het uitbrengen van de begroting en de jaarstukken. Het onderzoek omvat documentenonderzoek en interviews. Zie bijlage I voor de lijst van geïnterviewden.

Voor het documentenonderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Begrotingen 2004 en 2006 en jaarstukken 2004 van provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Financiële verordening van de vier provincies;
- VBTB Handreiking Doelformuleringen en Prestatiegegevens.

Voor de analyse van de beleidsinformatie (hoofdstuk 3) zijn per provincie twee programma's geselecteerd. Deze zijn geselecteerd aan de hand van de financiële omvang van het programma.

De samenhang in de beleidsinformatie en de doelformulering zijn beoordeeld voor twee programma's in de begroting 2006. In tabel 1.3 is per provincie aangegeven welke programma's dit betreft.

Tabel 1.3 Overzicht geselecteerde programma's 2006 (programmanummering)

Flevoland	Noord-Holland	Utrecht	Zuid-Holland
Infrastructuur en Mobiliteit (2)	Wegen, verkeer en mobiliteitsmanagement (2.3)	Doelmatig verkeer- en vervoersysteem (4.5)	Beheer, infrastructuur, (vaar)wegen (5)
Zorg, Onderwijs en Welzijn (7)	Welzijn en (jeugd)zorg (2.9)	Sociale pijler (5.3)	Samenleving (10)

De aansluiting tussen de begroting en de jaarstukken is beoordeeld voor het begrotingsjaar 2004. In tabel 1.4 is per provincie aangegeven welke programma's dit betreft.

Tabel 1.4 Overzicht geselecteerde programma's 2004 (programmanummering)

Flevoland	Noord-Holland	Utrecht	Zuid-Holland
Infrastructuur en Mobiliteit (2)	Verkeer en vervoer (3)	Aanleg en reconstructie wegen (4.2)	Beheer, infrastructuur, (vaar)wegen (4.5)
Welzijn en zorg (9)	Welzijn (8)	Sociale agenda (5.3)	Sociaal beleid en zorg (4.11)

1.6 Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 komt de toetsing van de *opzet* van de begroting en jaarstukken aan bod (onderzoeksvraag 1). In dit hoofdstuk wordt de opzet getoetst aan de eisen van BBV en de financiële verordening.
- Hoofdstuk 3 heeft betrekking op onderzoeksvraag 2, namelijk de toetsing van de *beleidsinformatie*. Hier wordt achtereenvolgens ingegaan op:
  - de samenhang in de beleidsinformatie;
  - de doelformulering;
  - de aansluiting tussen de begroting en jaarstukken.
- Hoofdstuk 4 gaat in op onderzoeksvraag 3, of het wettelijk en provinciaal kader, zoals in dit onderzoek toegepast, toereikend is voor de kaderstellende en controlerende rol van PS.

HOOFDSTUK 2

TOETSING OPZET BEGROTING EN JAARSTUKKEN

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten gepresenteerd van de analyse van de opzet van begroting en jaarstukken. Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de provinciespecifieke Financiële Verordeningen (FV) gelden normen voor de opzet van de begroting en de verantwoording. We willen hierbij benadrukken dat we niet de inhoud van de teksten hebben beoordeeld. De normen vanuit het BBV zijn gegroepeerd naar onderdelen van de begroting en de jaarstukken zoals in tabel 2.1 is opgenomen. Voor de normen van de financiële verordeningen hebben we de provinciespecifieke indelingen aangehouden.

Tabel 2.1 BBV onderdelen van de begroting en de jaarstukken

Begroting	Jaarstukken
Programma's	Realisatie programma's
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene dekkingsmiddelen
Bedrag onvoorzien	Gebruik bedrag onvoorzien
Paragrafen	Paragrafen
Overzicht baten en lasten	Programmarekening
Financiële positie	
Meerjarenraming	

De Rekenkamer heeft beoordeeld in welke mate de begroting en jaarstukken voldoen aan deze normen. Hierbij gaan we achtereenvolgens in op:

- de structuur van de begroting en jaarstukken;
- de normen binnen de onderdelen van de begroting en jaarstukken.

Voor de beoordeling van de structuur van begroting en jaarstukken hebben wij de voorgeschreven structuur uit het BBV en de door de provincie gehanteerde structuur grafisch in kaart gebracht.

Bij de beoordeling op de onderdelen hebben wij vier scorecategorieën gehanteerd:

- Ja = Het onderdeel voldoet volledig aan de norm van BBV/FV;
- Nee* = Het onderdeel voldoet niet aan de norm van BBV/FV: het betreffende onderdeel is wel opgenomen, maar niet op de juiste plaats¹;
- Deels = Het onderdeel voldoet gedeeltelijk aan de norm van BBV/FV: het onderdeel is gedeeltelijk opgenomen;
- Nee = Het onderdeel voldoet niet aan de norm van BBV/FV;

¹ Indien vereiste onderdelen zijn opgenomen in een bijlage zonder een verwijzing daarnaar op de juiste plaats in de hoofdtekst, beoordelen we dit ook als Nee*.

De analyse is uitgevoerd voor de begroting 2004, de begroting 2006 en de jaarstukken 2004. We hebben in paragraaf 2.2 en paragraaf 2.3 de bevindingen met betrekking tot de begroting 2006 respectievelijk de jaarstukken 2004 opgenomen. In paragraaf 2.4 hebben wij de bevindingen van de ontwikkeling van de begroting tussen 2004 en 2006 opgenomen.

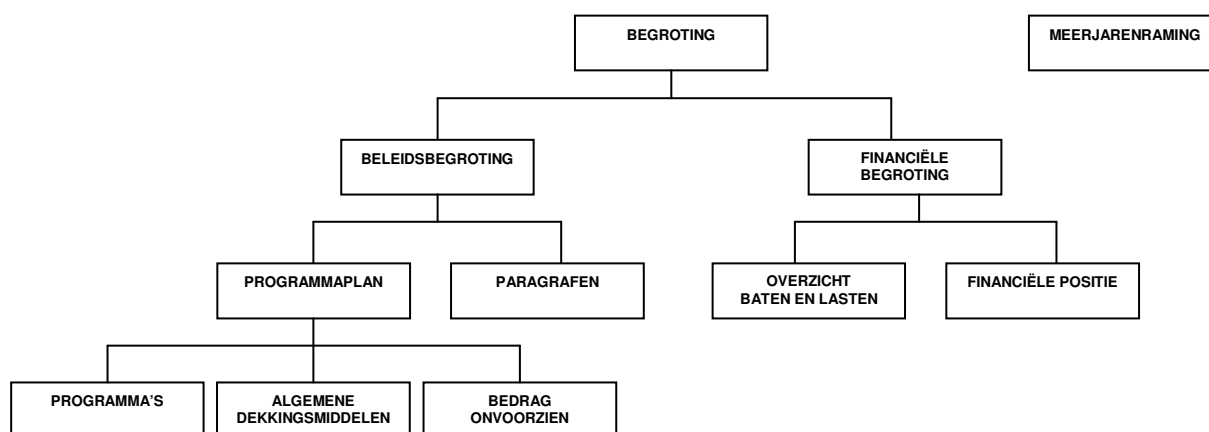
In de bijlage II t/m V zijn de bevindingen op een meer gedetailleerd niveau opgenomen.

2.2 Begroting 2006

De Provinciale Staten stellen in de begroting de beleidskaders vast. Met het vaststellen van de begroting geven PS de jaarlijkse programmatische en financiële kaders aan. De begroting is hiermee van groot belang voor de kaderstellende functie van PS. In deze paragraaf gaan we in op de begroting 2006. Deze paragraaf richt zich op de vraag in welke mate de begroting voldoet aan de normen van het BBV en de Financiële Verordening.

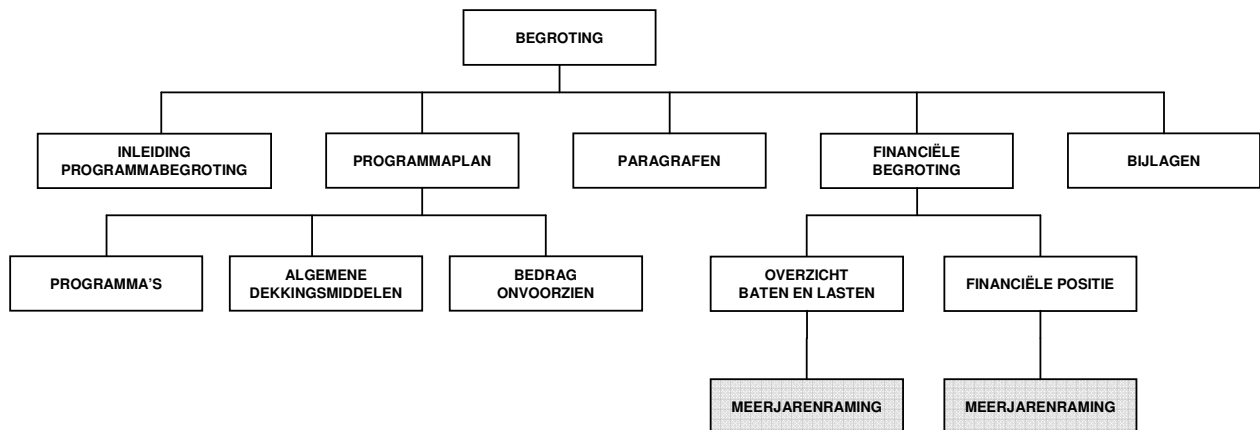
2.2.1 BBV toetsing van de structuur

In figuur 2.1 is de structuur van de begroting volgens de normen van het BBV opgenomen.

Figuur 2.1 Overzicht structuur van de begroting volgens BBV

De begroting 2006 van provincie Flevoland is grotendeels volgens deze structuur opgebouwd. Het onderdeel beleidsbegroting is echter niet als zodanig benoemd. Hierdoor zijn het programmaplan, de paragrafen en de financiële begroting op hetzelfde niveau opgenomen (zie figuur 2.2 voor de structuur van begroting 2006 van Flevoland).

Figuur 2.2 Overzicht structuur van de begroting 2006 van Flevoland

2.2.2 BBV toetsing per onderdeel

Per onderdeel is ingegaan op de mate waarin het specifieke onderdeel al dan niet aan de BBV normen voldoet (tabel 2.2). Voor een gedetailleerd overzicht zie bijlage II.

Tabel 2.2 Beoordeling BBV normen op de onderdelen van de begroting 2006 van Flevoland

Onderdeel	Ja	Nee*	Deels	Nee	Totaal
a Programma's	3	-	-	-	3
b Algemene dekkingsmiddelen	5	-	-	1	6
c Bedrag onvoorzien	1	-	-	-	1
d Paragrafen	32	-	-	9	41
e Overzicht baten en lasten	7	-	1	-	8
f Financiële positie	6	-	1	1	8
g Meerjarenraming	5	-	-	3	8
Totaal	59 (79%)	- (0%)	2 (3%)	14 (19%)	75 (100%)

a. Programma's

De structuur van de programma's voldoet volledig aan de normen van het BBV. De programma's behandelen de 3 w-vragen waarin de volgende onderdelen aan de orde komen:

- doelstellingen, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten;
- de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken;
- raming van baten en lasten.

b. Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen voldoet grotendeels aan de normen van het BBV. In het overzicht ontbreken echter de *overige* algemene dekkingsmiddelen.

c. Bedrag onvoorzien

Het bedrag onvoorzien is voor de gehele begroting geraamd, opgenomen in een apart overzicht en voldoet hiermee aan de BBV norm.

d. Paragrafen

De paragrafen voldoen grotendeels aan de normen van het BBV. Echter de paragrafen onderhoud kapitaalgoederen (2 x nee), verbonden partijen (1 x nee) en grondbeleid (6 x nee) voldoen niet volledig aan de normen van het BBV.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken voor kapitaalgoed groen de financiële consequenties van het beleidskader en de vertaling hiervan naar de begroting.

In de paragraaf verbonden partijen ontbreekt een visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.

Paragraaf grondbeleid is niet opgenomen in de begroting. Deze paragraaf is volgens het BBV vereist tenzij grondbeleid bij de provincie niet aan de orde is. Of hiervan sprake is, is niet duidelijk aangegeven. In de inleiding van de programmabegroting is door Flevoland een *opbouw programmabegroting* (leeswijzer) opgenomen. Hierin is echter bij het onderdeel paragrafen niet vermeld of grondbeleid aan de orde is.

e. Overzicht baten en lasten

Het overzicht baten en lasten voldoet grotendeels aan de normen van het BBV. De oorzaken van verschil met de realisatie van voorvorig jaar zijn echter niet opgenomen in de toelichting op het overzicht baten en lasten.

f. Financiële positie

De financiële positie (uiteenzetting en toelichting) voldoet grotendeels aan de normen van het BBV. In de uiteenzetting van de financiële positie is echter geen aandacht besteed aan de financiering. Tevens is in de begroting slechts gedeeltelijk een toelichting opgenomen op de ontwikkelingen ten opzichte van het vorige begrotingsjaar.

g. Meerjarenraming

De meerjarenraming (en toelichting) voldoet deels aan de normen van het BBV. In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume en de financiering. Tevens ontbreekt een toelichting op ontwikkeling van de meerjarenraming ten opzichte van vorig begrotingsjaar.

2.2.3 Financiële Verordening

In deze paragraaf zijn de onderdelen van de begroting 2006 opgenomen die al dan niet voldoen aan de normen van de financiële verordening. We hebben de normen uit de financiële verordening geselecteerd die van invloed zijn op de opzet van de begroting. Wij hebben de overlappende normen uit de financiële verordening en het BBV in deze paragraaf niet wederom beoordeeld. In tabel 2.3 zijn de beoordeelde onderdelen uit de financiële verordening opgenomen.

Tabel 2.3 Beoordeling financiële verordening normen op de onderdelen van de begroting 2006 van Flevoland

Onderdeel	Ja	Nee*	Deels	Nee	Totaal
a Financiële positie	-	1	-	-	1
b Paragrafen	11	-	2	4	17
Totalen	11 (61%)	1 (6%)	2 (11%)	4 (22%)	18 (100%)

a. Financiële positie

De financiële positie voldoet niet volledig aan de norm van de financiële verordening. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie niet expliciet benoemd. In de paragraaf weerstandsvermogen is het bedrag wel opgenomen.

b. Paragrafen

De paragrafen voldoen deels aan de normen van de financiële verordening. Echter de paragrafen weerstandsvermogen (1 x nee en 1 x deels), onderhoud kapitaalgoederen (1 x deels), bedrijfsvoering (1 x nee) en verbonden partijen (2 x nee) voldoen niet (volledig) aan de normen van de financiële verordening.

In de paragraaf weerstandsvermogen is geen aandacht besteed aan tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt. In de paragraaf zijn de risico's van materieel belang benoemd, echter is geen inschatting opgenomen van de kans dat deze risico's zich voordoen.

In de paragraaf onderhoudkapitaalgoederen is gedeeltelijk informatie opgenomen omtrent de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair en gebouwen.

In de paragraaf bedrijfsvoering is geen informatie opgenomen omtrent de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld als in artikel 217a Provinciewet.

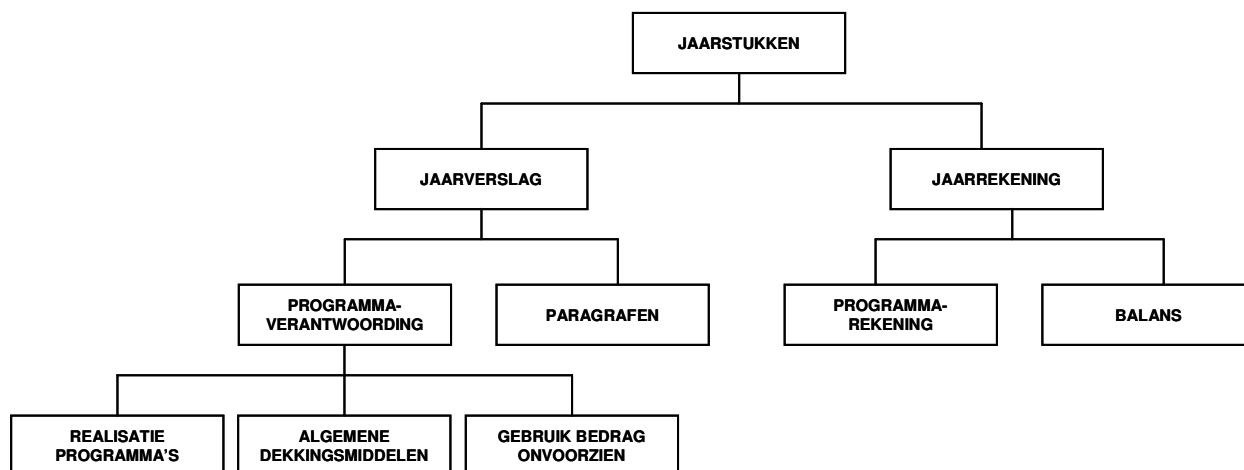
In de paragraaf verbonden partijen ontbreken de gegevens met betrekking tot het eigen vermogen, vreemd vermogen, het financiële resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partijen.

2.3 Jaarstukken 2004

De Gedeputeerde Staten leggen via de jaarrekening en het jaarverslag (samen de jaarstukken genaamd) verantwoording af aan de Provinciale Staten over elk begrotingsjaar en over het gevoerde bestuur. De jaarstukken zijn hiermee van groot belang voor de controlerende functie van PS. In deze paragraaf gaan we in op de jaarstukken 2004. Deze paragraaf richt zich op de vraag in welke mate de jaarstukken voldoen aan de normen van het BBV en de financiële verordening. We richten ons hierbij zowel op het jaarverslag als de programmarekening. De balans blijft in dit onderzoek buiten beschouwing.

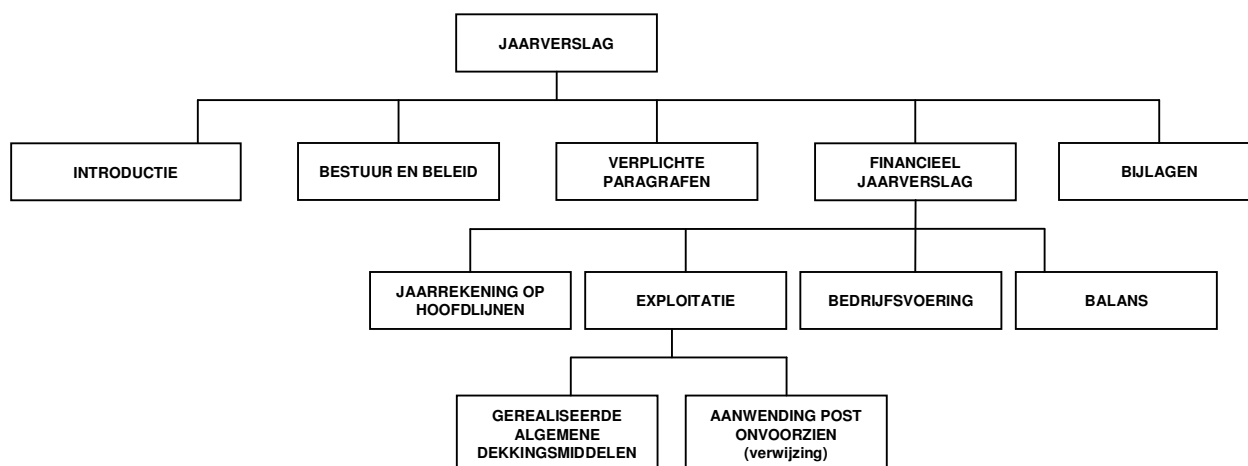
2.3.1 BBV toetsing van de structuur

In figuur 2.3 is de structuur van de jaarstukken volgens de normen van het BBV opgenomen.

Figuur 2.3 Overzicht structuur van de jaarstukken volgens BBV.

De jaarstukken van provincie Flevoland zijn niet geheel volgens deze structuur opgebouwd. Bij de indeling van de jaarstukken is geen juist gebruik gemaakt van de wettelijke termen “jaarstukken”, “jaarverslag” en “jaarrekening”. De vereiste onderdelen hiervan komen echter, onder andere titels dan in het BBV voorgeschreven, grotendeels aan de orde in de jaarstukken. Ook is onderdeel bedrijfsvoering op het niveau van balans en programmarekening toegevoegd. Het overzicht algemene dekkingsmiddelen is opgenomen in het financieel jaarverslag en niet in de programmaverantwoording (zoals het BBV voorschrijft). Het gebruik van het bedrag onvoorzien is geheel niet opgenomen in de jaarstukken. Wel is een verwijzing naar de begrotingsvoorstellen opgenomen, maar de daadwerkelijke aanwending is niet opgenomen. (Zie figuur 2.4 voor de structuur van de jaarstukken 2004 van Flevoland).

Figuur 2.4 Overzicht structuur van de jaarstukken 2004 van Flevoland

Structuur jaarstukken ten opzichte van de begroting

De indeling van de programma's in de jaarstukken is fundamenteel veranderd ten opzichte van de indeling van de programma's in de begroting. Zowel de volgorde van de programma's als de volgorde van de onderdelen binnen de programma's is niet identiek in de jaarstukken en de begroting. Tevens zijn binnen sommige programma's enkele onderdelen toegevoegd en andere onderdelen weggelaten of van naam veranderd in de jaarstukken. Eén programma (het omgevingsplan) uit de begroting is in de jaarstukken onder een ander programma (bestuur) opgenomen.

2.3.2 BBV toetsing per onderdeel

Per onderdeel is ingegaan op de mate waarin het specifieke onderdeel al dan niet aan de BBV normen voldoet (tabel 2.4). Voor een gedetailleerd overzicht zie bijlage III.

Tabel 2.4 Beoordeling BBV normen op de onderdelen van de jaarstukken 2004 van Flevoland

Onderdeel	Ja	Nee*	Deels	Nee	Totaal
a Realisatie programma's	-	-	2	1	3
b Algemene dekkingsmiddelen	5	-	-	1	6
c Gebruik bedrag onvoorzien	-	-	-	1	1
d Paragrafen	26	-	-	15	41
e Programmarekening	7	-	1	1	9
Totalen	38 (63%)	0 (0%)	3 (5%)	19 (32%)	60 (100%)

a. Realisatie programma's

De programma's voldoen niet aan de normen van het BBV. Bij de realisatie van de programma's is niet eenduidig verwezen naar de 3 w-vragen. Per programmaonderdeel is onder één kopje verantwoording afgelegd over zowel de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd als de wijze waarop getracht is beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Niet op alle doelstellingen, prestaties en/of activiteiten uit de begroting wordt in de verantwoording teruggekomen. Tevens wordt niet verwezen naar doelstellingen uit de begroting.

Bij de realisatie van de programma's is geen overzicht van baten en lasten in de programma's opgenomen. In de jaarstukken is slechts in het financiële jaarverslag een overkoepelend overzicht opgenomen van gerealiseerde baten en lasten per programma.

b. Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen voldoet grotendeels aan de normen van het BBV. In het overzicht ontbreken echter de *overige* algemene dekkingsmiddelen.

c. Gebruik onvoorzien

Het gebruik van het geraamde bedrag onvoorzien is niet opgenomen in de programmaverantwoording (zoals het BBV voorschrijft). In het financiële jaarverslag (jaarrekening) is een verwijzing naar de begrotingsvoorstellen opgenomen, maar de daadwerkelijke aanwending is ook hier niet opgenomen.

d. Paragrafen

De paragrafen voldoen deels aan de normen van het BBV. Echter de paragrafen onderhoud kapitaalgoederen (7 x nee), verbonden partijen (2 x nee) en grondbeleid (6 x nee) voldoen niet volledig aan de eisen van het BBV.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent groen. Voor de kapitaalgoederen wegen, water en gebouwen is geen verantwoording afgelegd over de vertaling van de financiële consequenties naar de begroting.

In de paragraaf verbonden partijen ontbreekt een verantwoording op de onderdelen die vereist zijn in de begroting (visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen).

Paragraaf grondbeleid is niet opgenomen in de jaarstukken. Deze paragraaf is volgens het BBV vereist tenzij grondbeleid bij de provincie niet aan de orde is. Of hiervan sprake is, is niet duidelijk aangegeven.

e. Programmarekening

De programmarekening is niet als zodanig benoemd, maar de aspecten hiervan voldoen grotendeels aan de normen van het BBV. In het financieel jaarverslag is een gedeeltelijke analyse van afwijkingen tussen begroting na wijziging en de programmarekening opgenomen. Er is een paragraaf met een verklaring van het resultaat per programma opgenomen voorzover de verschillen groter zijn dan 50.000 euro. De verschillen zijn echter niet volledig verklaard en de analyse is matig of niet aanwezig.

In het financieel jaarverslag is (net als in de programmaverantwoording) geen overzicht van aanwending van het bedrag voor onvoorzien opgenomen. Wel is een verwijzing naar de begrotingsvoorstellen opgenomen, maar de daadwerkelijke aanwending is niet opgenomen.

2.3.3 Financiële Verordening

In deze paragraaf zijn de onderdelen van de jaarstukken 2004 opgenomen die al dan niet voldoen aan de normen van de financiële verordening. We hebben de normen uit de financiële verordening geselecteerd die van invloed zijn op de opzet van de jaarstukken. Wij hebben overlappende normen uit de financiële verordening en het BBV in deze paragraaf niet wederom beoordeeld. In tabel 2.5 zijn de beoordeelde onderdelen uit de financiële verordening opgenomen.

Tabel 2.5 Beoordeling normen Financiële Verordening op de onderdelen van de jaarstukken 2004 van Flevoland

Onderdeel	Ja	Nee*	Deels	Nee	Totaal
a Paragrafen	12	-	3	6	21
Totalen	12 (57%)	-	3 (14%)	6 (29%)	21 (100%)

a. Paragrafen

De paragrafen voldoen deels aan de normen van de financiële verordening. Echter de paragrafen weerstandsvermogen (2 x nee en 2 x deels), onderhoud kapitaalgoederen (1 x deels), financiering (1 x nee), bedrijfsvoering (1 x nee) en verbonden partijen (2 x nee) voldoen niet (volledig) aan de normen van de financiële verordening.

In de paragraaf weerstandsvermogen is geen aandacht besteed aan tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt en dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan. In de paragraaf zijn de risico's van materieel belang benoemd, een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen is echter niet opgenomen. Tevens is in de paragraaf wel de weerstandscapaciteit

opgenomen, maar hierbij niet aangegeven in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang hiermee kunnen worden opgevangen.

In de paragraaf onderhoudkapitaalgoederen is gedeeltelijk informatie opgenomen omtrent de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair en gebouwen.

In de paragraaf financiering is geen verantwoording over de rentevisie opgenomen.

In de paragraaf bedrijfsvoering is geen informatie opgenomen omtrent reorganisaties.

In de paragraaf verbonden partijen ontbreken de gegevens met betrekking tot het eigen vermogen, vreemd vermogen, het financieel resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partijen.

2.4 Ontwikkeling van de begroting

In deze paragraaf gaan we in op de ontwikkeling van de begroting 2006 ten opzichte van de begroting 2004. Deze paragraaf richt zich op de vraag of de begroting 2006 beter aan de normen van het BBV en de financiële verordening voldoet dan in 2004.

2.4.1 *BBV toetsing van de structuur*

De structuur van de begroting 2006 is bijna identiek aan de structuur van de begroting 2004. Dit betekent dat de structuur van de begroting 2006 geen verbeteringen of verslechtingen heeft ondergaan ten opzichte van de begroting 2004 in het kader van het BBV.

2.4.2 *BBV toetsing per onderdeel*

In tabel 2.6 zijn de verbeteringen en verslechtingen van de onderdelen van de begroting 2006 ten opzichte van de begroting 2004 opgenomen in het kader van het BBV.

Tabel 2.6 Ontwikkelingen van de begroting 2006 t.o.v. de begroting 2004 van Flevoland

Onderdeel	Verbeterd t.o.v. 2004	Verslechterd t.o.v. 2004
Programma's	De programma's in begroting 2006 zijn ingedeeld volgens de 3 w-vragen. In begroting 2004 is dit niet het geval.	
Algemene dekkingsmiddelen		In het overzicht algemene middelen ontbreken de overige algemene dekkingsmiddelen in begroting 2006. In begroting 2004 zijn deze wel opgenomen in het overzicht.
Bedrag onvoorzien		

Onderdeel	Verbeterd t.o.v. 2004	Verslechterd t.o.v. 2004
Paragrafen	Onderhoud kapitaalgoederen: In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen zijn in begroting 2006 gegevens omtrent gebouwen opgenomen. Dit is in begroting 2004 niet het geval. Bovendien zijn de beleidskaders voor kapitaalgoed groen opgenomen in de begroting 2006. De financiële consequenties en vertaling hiervan naar de begroting ontbreken echter nog wel in begroting 2006.	
Overzicht baten en lasten	In het overzicht baten en lasten is in begroting 2006 het saldo van baten en lasten per programma opgenomen. Dit is in begroting 2004 niet het geval (wel in de bijlage echter inclusief stortingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves).	
Financiële positie		Financiering: In de financiële positie is in begroting 2006 geen aandacht besteed aan de financiering. In de begroting voor 2004 is dit wel het geval.
Meerjarenraming	In de begroting voor 2006 is de meerjarenraming van baten en lasten volledig opgenomen. In de meerjarenraming zijn in begroting 2004 slechts de mutaties groter dan 50.000 euro opgenomen (wel in de bijlage echter inclusief stortingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves).	
	In de meerjarenraming is in begroting 2006 aandacht besteed aan: <ul style="list-style-type: none"> • de investeringen onderscheiden naar investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut • stand en verloop van de reserves; • stand en verloop van de voorzieningen; In de begroting voor 2004 is dit niet het geval. De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume ontbreken echter nog wel in de begroting 2006.	

2.4.3 Financiële Verordening

De financiële verordening is voor begroting 2006 voor één relevant artikel (artikel 20) gewijzigd ten opzichte van begroting 2004. Voor de overige artikelen is de begroting 2006 op één onderdeel verslechterd in het kader van de financiële verordening. In de paragraaf weerstandsvermogen is in de begroting 2006 geen aandacht besteed aan tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt. In de begroting 2004 was dit wel het geval.

HOOFDSTUK 3

TOETSING BELEIDSINFORMATIE

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten gepresenteerd van de analyse van de beleidsinformatie in de begroting en jaarstukken. Daarbij gaan we in op een aantal aspecten die ook in het gedachtegoed van VBTV een belangrijke plaats innemen. Achtereenvolgens zijn dit:

- de samenhang tussen algemene en operationele doelen, prestaties, activiteiten en indicatoren;
- de formulering van de doelstellingen;
- de aansluiting tussen de begroting en de jaarstukken.

In bijlage VI t/m IX zijn de bevindingen op een meer gedetailleerd niveau beschreven.

Voor de analyse van de beleidsinformatie hebben we, op basis van de financiële omvang, twee programma's geselecteerd. De lasten van de twee geselecteerde programma's voor de provincie Flevoland zijn opgenomen in tabel 3.1. De relatieve omvang van de lasten van het programma ten opzichte van de omvang van de totale lasten is tussen haakjes weergegeven.

Tabel 3.1 Lasten geselecteerde programma's (bedragen x € 1.000)

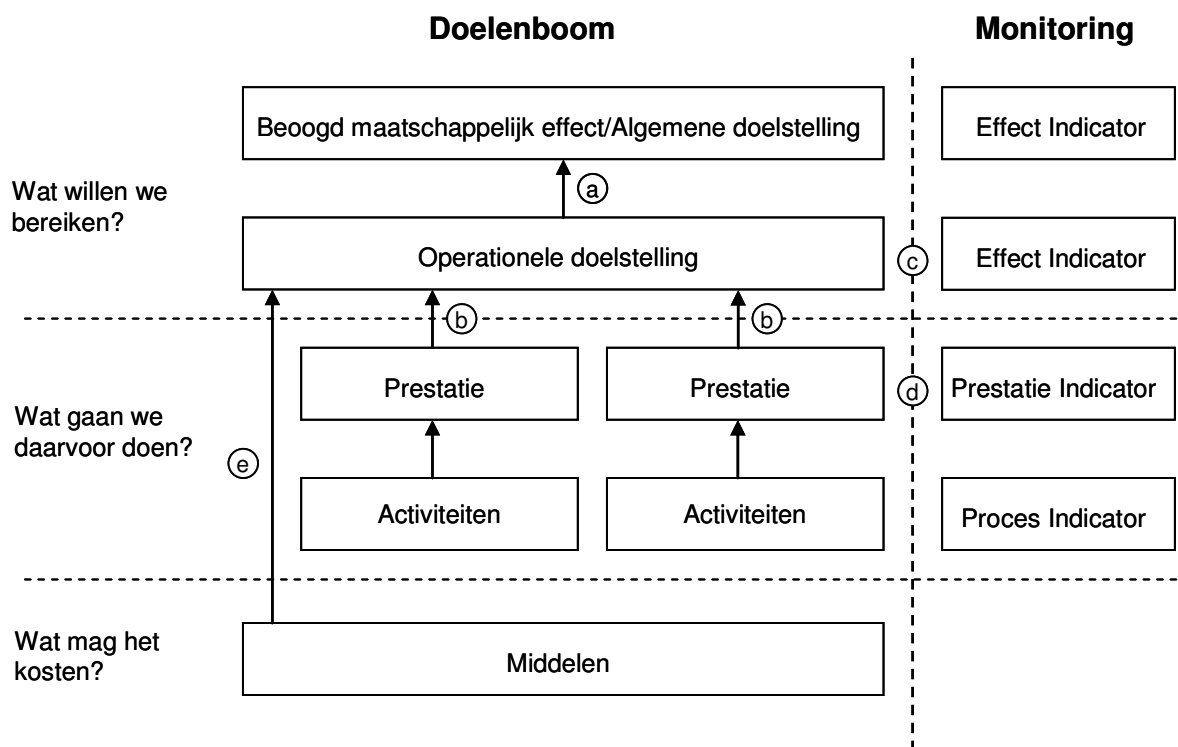
Begroting 2006	Lasten
Programma 2: Infrastructuur en mobiliteit	59.699 (42%)
Programma 7: Zorg, onderwijs en welzijn	34.453 (24%)
Begroting en jaarstukken 2004	
	Lasten
Programma 2: Infrastructuur en mobiliteit	36.221 (34%)
Programma 9: Welzijn en Zorg	25.347 (23%)

3.2 Samenhang begroting 2006

Voor de controlerende rol van de Provinciale Staten is een samenhangend programma van belang. Zonder samenhang tussen de doelen, prestaties en activiteiten is het sturen op resultaten moeilijk.

De samenhang in het programma heeft zowel betrekking op de structuur als op de inhoud. Onder samenhang in de structuur verstaan we de aanwezigheid van duidelijke verwijzingen in de lay-out van de programmabeschrijving (bijvoorbeeld door middel van tabellen en/of nummering van doelen en prestaties). Inhoudelijke samenhang heeft betrekking op het verband tussen de strekking van de doelstellingen, prestaties en activiteiten, indicatoren en middelen.

De inhoudelijke samenhang van de beleidsinformatie is beoordeeld met behulp van een zogenaamde "doelenboom". Wij hebben de doelenboom gereconstrueerd aan de hand van de informatie uit de geselecteerde programma's. In figuur 3.1 is een schematische doelenboom weergegeven.

Figuur 3.1 Schematische doelenboom

In dit hoofdstuk toetsen we de samenhang tussen:

- de operationele doelstellingen en de algemene doelstelling;
- de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen;
- de effectindicatoren en de operationele doelstellingen;
- de prestatie-indicatoren en de activiteiten/prestaties;
- de middelen en de operationele doelstellingen.

In de volgende twee paragrafen beschrijven we de beoordeling van de samenhang in de geselecteerde programma's van de begroting 2006.

3.2.1 Programma Infrastructuur en mobiliteit

Het programma *Infrastructuur en mobiliteit* bestaat uit programma onderdelen die vervolgens zijn onderverdeeld in programma aspecten. Deze zijn opgenomen in tabel 3.2. Per programma aspect zijn de eerste twee w-vragen behandeld: *Wat willen we bereiken* en *Wat gaan we daarvoor doen*. Aan het eind van het programma is de derde w-vraag: *Wat mag het kosten* behandeld per programma onderdeel.

Tabel 3.2 Programma structuur

Programma	Programma onderdelen	Programma aspecten
Infrastructuur en mobiliteit	Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer	Mobiliteit en bereikbaarheid
		Verkeersveiligheid
		Openbaar vervoer
	Wegen en vaarwegen	Instandhouding wegen
		Investerings wegen
		Instandhouding vaarwegen
		Investerings vaarwegen

Voor de beoordeling van de samenhang is voor het programma *Infrastructuur en mobiliteit* een doelenboom gereconstrueerd. In tabel 3.3 is aangegeven hoe de onderdelen (doelstellingen, prestaties en activiteiten) uit de doelenboom ingevuld zijn met de onderdelen uit het programma *Infrastructuur en mobiliteit* van de begroting 2006.

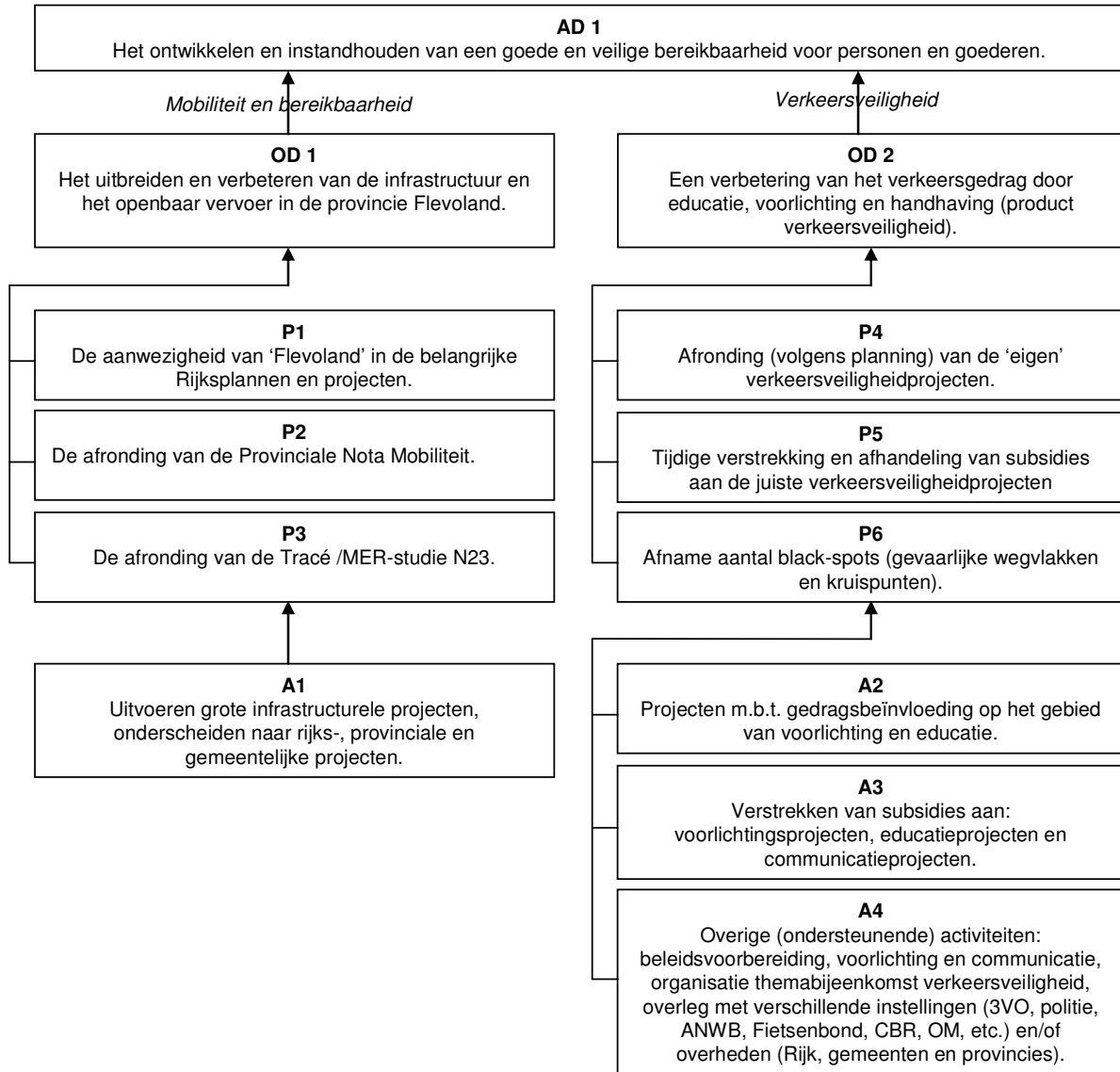
Tabel 3.3 Terminologie doelenboom Flevoland

Terminologie doelenboom	Afkorting	Terminologie Flevoland
Beoogd maatschappelijk effect/ Algemene doelstelling	(AD)	Inhoud en reikwijdte
Operationele doelstelling	(OD)	Gewenste effecten
Prestaties	(P)	Meetbare doelstellingen
Activiteiten	(A)	Wat gaan we daarvoor doen
Indicatoren (effect, prestatie en proces)	(I)	Indicatoren

Het programma Infrastructuur en mobiliteit bevat één algemene doelstelling, zeven operationele doelstellingen, twintig prestaties, veertien activiteiten, vijftien effectindicatoren en eenentwintig prestatie-indicatoren.

In figuur 3.2 is voor het programmaonderdeel *Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer* voor de twee programma aspecten *Mobiliteit en bereikbaarheid* en *Verkeersveiligheid* de ingevulde doelenboom grafisch weergegeven (exclusief indicatoren). Voor de overige programmaonderdelen en aspecten is de gereconstrueerde doelenboom tekstueel opgenomen in bijlage VI.

Programma Infrastructuur en mobiliteit

Figuur 3.2 Doelenboom voor programmaonderdelen *mobiliteit en bereikbaarheid* en *verkeersveiligheid*

De doelenboom is op redelijk eenvoudige wijze gereconstrueerd op basis van de informatie uit het programma Infrastructuur en mobiliteit. De door provincie Flevoland gedefinieerde meetbare doelstellingen hebben wij opgenomen als prestaties in de doelenboom. Deze meetbare doelstellingen zijn in sommige gevallen eigenlijk activiteiten, maar deze hebben wij niet als zodanig onderscheiden bij de reconstructie. Bij de indicatoren per programma aspect is niet aangegeven of het effect-, prestatie- of procesindicatoren betreft. Wij hebben dit onderscheid in de tekstueel gereconstrueerde doelenboom wel gemaakt (zie bijlage VI).

Hieronder gaan we in op de mate waarin de specifieke onderdelen van de doelenboom al dan niet samenhangend zijn wat betreft de structuur en de inhoud.

Tabel 3.4 Beoordeling samenhang programma Infrastructuur en mobiliteit

Onderdelen	Structuur	Inhoud
a. de operationele doelstellingen en de algemene doelstelling	Ja	Ja
b. de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen	Ja	Deels
c. de effectindicatoren en de operationele doelstellingen	Deels	Ja
d. de prestatie-indicatoren en de activiteiten/prestaties	Nee	Ja
e. de middelen en de operationele doelstellingen	n.v.t.	Nee

De toelichting op de bovenstaande beoordeling is per onderdeel hieronder opgenomen uitgesplitst naar structuur en inhoud.

Structuur

- a. Het verband tussen de operationele doelstellingen per programma aspect en het beoogde maatschappelijk effect/de algemene doelstelling is goed te herleiden. In het programma is één algemene doelstelling opgenomen. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn binnen het programma opgenomen per programma aspect.
- b. Het verband tussen de activiteiten en prestaties met de operationele doelstellingen is goed te herleiden. Per programma aspect is namelijk één operationele doelstelling (gewenst effect) opgenomen waarvoor de activiteiten en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn benoemd. Het verband tussen de activiteiten en de prestaties is niet te herleiden aan de hand van verwijzingen in de lay-out (tabelvorm en/of nummering). Indien meerdere operationele doelstellingen per programma aspect aanwezig zouden zijn, vinden wij het belangrijk dat bij de activiteiten/prestaties een verwijzing naar de betreffende doelstelling is opgenomen.
- c. Het verband tussen de indicatoren en de operationele doelstellingen is gedeeltelijk te herleiden. Bij de indicatoren is niet duidelijk aangegeven of het om effect-, prestatie- of procesindicatoren gaat. De indicatoren zijn opgenomen onder het kopje *Wat willen we bereiken*, waar ook de operationele doelstellingen (gewenste effecten) en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn opgenomen. De prestaties moeten echter opgenomen worden onder het kopje *Wat gaan we daarvoor doen*. In de lay-out zijn tevens geen duidelijke verwijzingen aanwezig op welke operationele doelstelling of prestatie de indicatoren betrekking hebben. Aangezien maar één operationele doelstelling per programma aspect is opgenomen en de indicatoren onder het kopje *Wat willen we bereiken staan*, is het verband toch gedeeltelijk te herleiden.
- d. Het verband tussen de indicatoren en de prestaties/activiteiten is niet goed te herleiden. Bij de indicatoren is niet aangegeven of het om effect-, prestatie- of procesindicatoren gaat. De indicatoren zijn opgenomen onder het kopje *Wat willen we bereiken*, waar ook de operationele doelstellingen (gewenste effecten) en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn opgenomen. De activiteiten en prestaties moeten echter opgenomen worden onder het kopje *Wat gaan we daarvoor doen*. Onder dit kopje zijn wel de activiteiten opgenomen, maar niet de prestaties. Tevens zijn op deze plaats geen indicatoren opgenomen. In de lay-out zijn tevens geen duidelijke verwijzingen aanwezig op welke operationele doelstelling of prestatie de indicatoren betrekking hebben. Aangezien meerdere prestaties per programma aspect zijn opgenomen en geen duidelijke verwijzingen aanwezig zijn, is het verband niet voldoende te herleiden.

Inhoud

- a. De samenhang tussen de operationele doelstellingen en het beoogde maatschappelijk effect/de algemene doelstelling van het programma is voldoende aanwezig. In het programma is één algemene doelstelling opgenomen. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn binnen het programma opgenomen per programma aspect. Deze operationele doelstellingen sluiten inhoudelijk aan op de algemene doelstelling.
- b. De samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen is gedeeltelijk aanwezig. Bij programma aspect *Investerings vaarwegen* sluiten de activiteiten niet voldoende aan op de prestaties (meetbare doelstellingen) en de prestaties niet voldoende op de operationele doelstelling (gewenste effect), zie tabel 3.5c. De activiteiten (A12, A13, A14) hebben betrekking op het communicatiesysteem, terwijl de prestaties (P18, P19, P20) en doelstelling (OD5) betrekking hebben op een integrale functie van de vaarten en een verbeterde ecologische functie van de oeverzones. Bij de programma aspecten *Mobiliteit en bereikbaarheid* en *Openbaar vervoer* zijn voor een aantal prestaties bovendien geen activiteiten opgenomen of sluiten de activiteiten niet aan op de prestaties (zie tabel 3.5a en 3.5b). Bij de activiteiten van programma aspect *Mobiliteit en bereikbaarheid* (A1: uitvoeren grote infrastructurele projecten) wordt niet teruggekomen op de prestaties afronding van de Provinciale Nota Mobiliteit (P2) en de afronding van de Tracé/MER-studie (P3). Bij de activiteiten van programma aspect *Openbaar Vervoer* (A6: concessiebeheer en A5: projecten m.b.t. openbaar vervoer) wordt niet teruggekomen op de prestatie een minimaal gelijkblijvend aandeel in de mobiliteit op de corridor Almere (P8).

Tabel 3.5a Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma onderdeel: Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer		
Programma aspect: Mobiliteit en bereikbaarheid		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
Het uitbreiden en verbeteren van de infrastructuur en het openbaar vervoer in de provincie Flevoland, waarbij rekening wordt gehouden met de groei en ontwikkeling van de provincie (inclusief het inhalen van achterstanden op dit gebied). (OD1)	<ul style="list-style-type: none"> De aanwezigheid van 'Flevoland' in de belangrijke Rijksplannen en projecten (bijvoorbeeld de Verstedelijking Almere, de Zuiderzeelijn en een wegverbinding Almere – Amsterdam-Schiphol in de Nota Ruimte en Nota Mobiliteit). (P1) De afronding van de Provinciale Nota Mobiliteit, met daarin alle relevante mobiliteitsvraagstukken. (P2) De afronding van de Tracé /MER-studie N23, op basis waarvan een besluit kan worden genomen over de aanleg van de N23 tussen Lelystad en Dronten (eerste deel) en inzicht in een aanpak met mogelijk PPS voor het traject Dronten – Kampen. (P3) 	Uitvoeren grote infrastructurele projecten, onderscheiden naar rijksprojecten, provinciale projecten en gemeentelijke projecten. Per project is de fase aangegeven: verkenning, planstudie en realisatiefase. (A1)

Tabel 3.5b Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma onderdeel: Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer		
Programma aspect: Openbaar vervoer		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
Een voor reizigers betaalbare veilige en toegankelijke basisvoorziening voor degenen die geen alternatieve vervoerswijze hebben. (OD3)	Een - inclusief rijksbijdrage - kostendekkend openbaar vervoernetwerk, waarbij uitsluitend nieuwe lijnen worden ingezet wanneer de kostendekkingsgraad van het totale netwerk hiermee verbetert (eventueel inclusief bijdragen van derden zoals scholen en bedrijven), tenzij sprake is van een sociaal wenselijke voorziening (bijvoorbeeld de bereikbaarheid van een ziekenhuis, de aansluiting met Urk, etc.) (P7)	Het concessiebeheer m.b.t. de volgende lijnen/gebieden: Regiotaxi Flevoland, Veerverbinding Almere-Huizen, Regionaal busvervoer (Almere Streek, IJsselmond en HOV 315 Lelystad-Groningen) en Stadsvervoer (Almere en Lelystad) (A6)
	Een minimaal gelijkblijvend aandeel in de mobiliteit op de corridor Almere – Amsterdam (42%) (P8)	
	Tussen 2006 en 2008 wordt de OV-chipkaart geïmplementeerd. (P9)	Projecten m.b.t. openbaar vervoer: voorbereiding omzetting strippenkaartensysteem naar OV-chipkaart, ontwikkeling en uitwerking OV-visie, ontwikkeling tarief- en distributiebeleid, opstellen business case Regionet en opstellen halte- en beheerplan. (A5)

Tabel 3.5c Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma onderdeel: Wegen en vaarwegen		
Programma aspect: Investerings vaarwegen		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
Een integrale functie van de vaarten voor de beroepsvaart en de recreatievaart en een verbeterde ecologische functie van de oeverzones door een natuurvriendelijke inrichting. (OD5)	<ul style="list-style-type: none"> • Circa 5 kilometer nieuwe natuurvriendelijke oevers langs de provinciale vaart tussen Lelystad en Dronten (Lage vaart); (P18) • Eén nieuwe recreatieve aanlegsteiger (één keer per jaar); (P19) • Afronding van de investeringsprojecten zoals gepland in het PMIT voor 2006. (P20) 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteringen aanbrengen in het communicatiesysteem voor de bediening van objecten vanuit de bediencentrale Blauwe Dromer (A12) • Onderzoek doen naar de aansluiting van de Marknessersluis op het systeem; (A13) • Onderzoeken of de afstandsbediening in rustige vaartijden en in de winter gekoppeld kan worden aan een van de permanent bemande sluisen. (A14)

- c. De samenhang tussen de indicatoren en de operationele doelstellingen is voldoende aanwezig. Bij de reconstructie van de doelenboom hebben wij het onderscheid in effect- en prestatie-indicatoren in dit programma aangebracht (zie bijlage VI). Hieruit blijkt dat niet voor alle operationele doelstellingen (gewenste effecten) effectindicatoren zijn opgenomen. Voor die operationele doelstellingen waar geen effectindicatoren zijn opgenomen, zijn in vrijwel alle gevallen wel prestatie-indicator(en) opgenomen. De meeste effectindicatoren sluiten inhoudelijk goed aan op de operationele doelstellingen.
- d. De samenhang tussen de indicatoren en de prestaties is voldoende aanwezig. Bij de reconstructie van de doelenboom hebben wij het onderscheid in effect- en prestatie-indicatoren in dit programma aangebracht (zie bijlage VI). Hieruit blijkt dat voor bijna alle prestaties (meetbare doelstellingen) prestatie-indicatoren zijn opgenomen. Voor die prestatie waar geen prestatie-indicator(en) zijn opgenomen, zijn wel effectindicatoren opgenomen voor de bijbehorende operationele doelstelling (gewenste effect). De meeste prestatie-indicatoren sluiten inhoudelijk goed aan op de prestaties.
- e. De samenhang tussen de middelen en de operationele doelstellingen is niet voldoende aanwezig. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn per programma aspect opgenomen. De benodigde middelen zijn echter per programmaonderdeel opgenomen. De programmaonderdelen bestaan uit programma aspecten. De benodigde middelen zijn dus niet op hetzelfde niveau als de doelstellingen weergegeven, maar op een hoger aggregatieniveau.

3.2.2 Programma Zorg, onderwijs en welzijn

Het programma Zorg, onderwijs en welzijn is onderverdeeld in programma thema's. Deze zijn opgenomen in tabel 3.6. Per programma thema zijn de eerste twee w-vragen behandeld: *Wat willen we bereiken* en *Wat gaan we daarvoor doen*. Aan het eind van het programma is de derde w-vraag: *Wat mag het kosten* behandeld op een ander niveau dat niet vermeld is in het programma.

Tabel 3.6 Programma structuur

Programma	Programma thema's
Zorg, onderwijs en welzijn	Sociale voorzieningen
	Sociale agenda
	Jeugdzorg
	Integraal Jeugdbeleid
	Onderwijs
	Sport
	Zorgstructuur
	Welzijn

Voor de beoordeling van de samenhang is voor het programma Zorg, onderwijs en welzijn een doelenboom gereconstrueerd. In tabel 3.7 is aangegeven hoe de onderdelen (doelstellingen, prestaties en activiteiten) uit de doelenboom ingevuld zijn met de onderdelen uit het programma Zorg, onderwijs en welzijn van de begroting 2006.

Tabel 3.7 Doelenboom Flevoland

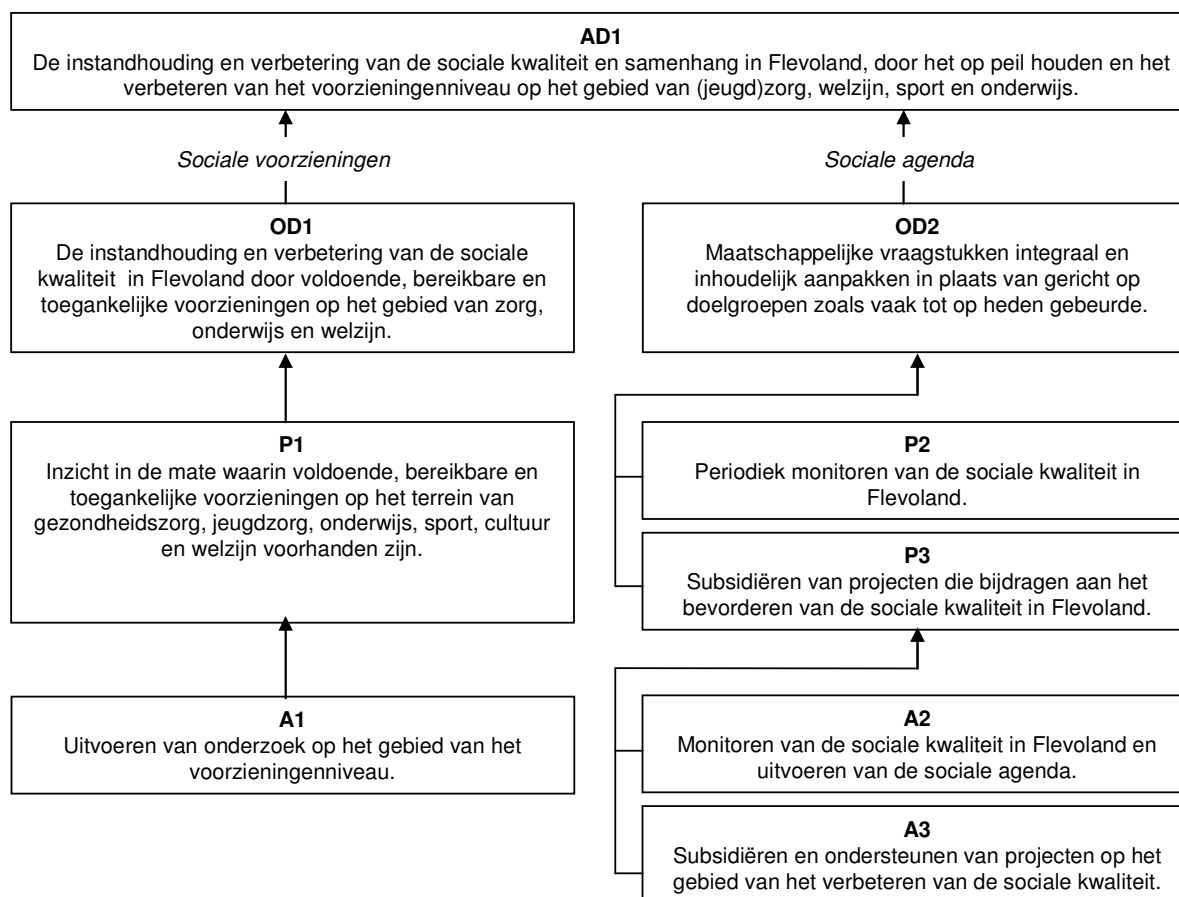
Terminologie doelenboom	Afkorting	Terminologie Flevoland
Beoogd maatschappelijk effect/ Algemene doelstelling	(AD)	Inhoud en reikwijdte
Operationele doelstelling	(OD)	Gewenste effecten

Prestaties	(P)	Meetbare doelstellingen
Activiteiten	(A)	Wat gaan we daarvoor doen
Indicatoren (effect, prestatie en proces)	(I)	Indicatoren

Het programma Zorg, onderwijs en welzijn bevat één algemene doelstelling, twaalf operationele doelstellingen, vierentwintig prestaties, zesendertig activiteiten, zestien effectindicatoren en vijftien prestatie-indicatoren.

In figuur 3.3 is voor de programmathema's *Sociale voorzieningen* en *Sociale agenda* de ingevulde doelenboom grafisch weergegeven. Voor de overige programma thema's is de informatie tekstueel opgenomen in bijlage VII.

Programma Zorg, onderwijs en welzijn

Figuur 3.3 Doelenboom voor programmathema's *Sociale Voorzieningen* en *Sociale Agenda*

De doelenboom is op redelijk eenvoudige wijze gereconstrueerd uit de informatie uit het programma Infrastructuur en mobiliteit. De door provincie Flevoland gedefinieerde meetbare doelstellingen hebben wij opgenomen als prestaties in de doelenboom. Deze meetbare doelstellingen zijn in sommige gevallen eigenlijk activiteiten, maar deze hebben wij niet als zodanig onderscheiden bij de reconstructie. Bij de indicatoren per programma aspect is niet aangegeven of het effect-, prestatie- of procesindicatoren betreft. Wij hebben dit onderscheid in de gereconstrueerde doelenboom wel gemaakt.

Hieronder gaan we in op de mate waarin de specifieke onderdelen van de doelenboom al dan niet samenhangend zijn wat betreft de structuur en de inhoud (tabel 3.8).

Tabel 3.8 Beoordeling samenhang programma Zorg, onderwijs en welzijn

Onderdelen	Structuur	Inhoud
a. de operationele doelstellingen en de algemene doelstelling	Ja	Ja
b. de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen	Deels	Deels
c. de effectindicatoren en de operationele doelstellingen	Deels	Deels
d. de prestatie-indicatoren en de activiteiten/prestaties	Nee	Deels
e. de middelen en de operationele doelstellingen	n.v.t.	Nee

De toelichting op de bovenstaande beoordeling is per onderdeel hieronder opgenomen uitgesplitst naar structuur en inhoud.

Structuur

- a. Het verband tussen de operationele doelstellingen per programma thema en het beoogde maatschappelijk effect/de algemene doelstelling is goed te herleiden. In het programma is één algemene doelstelling opgenomen. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn binnen het programma opgenomen per programma thema.
- b. Het verband tussen de activiteiten en prestaties met de operationele doelstellingen is gedeeltelijk te herleiden. Vier van de acht programma thema's hebben meerdere operationele doelstellingen (gewenste effecten) opgenomen waarvoor activiteiten en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn benoemd. Bij drie programma thema's is niet aangegeven op welke operationele doelstelling de prestaties en activiteiten betrekking hebben. Het verband tussen de activiteiten en de prestaties is niet te herleiden aan de hand van verwijzingen in de lay-out (tabelvorm en/of nummering). Indien meerdere doelstellingen per programma thema aanwezig zijn, vinden wij het belangrijk dat bij de activiteiten/prestaties een verwijzing naar de betreffende doelstelling is opgenomen.
- c. Het verband tussen de indicatoren en de operationele doelstellingen is gedeeltelijk te herleiden. Bij de indicatoren is niet duidelijk aangegeven of het om effect-, prestatie- of procesindicatoren gaat. De indicatoren zijn opgenomen onder het kopje *Wat willen we bereiken*, waar ook de operationele doelstellingen (gewenste effecten) en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn opgenomen. De prestaties moeten echter opgenomen worden onder het kopje *Wat gaan we daarvoor doen*. In de lay-out is slechts bij één programma thema (van de vier programma thema's met meerdere doelstellingen) een duidelijke verwijzing naar de operationele doelstellingen (gewenste effecten) opgenomen.
- d. Het verband tussen de indicatoren en de prestaties/activiteiten is niet goed te herleiden. Bij de indicatoren is niet duidelijk aangegeven of het om effect-, prestatie- of procesindicatoren gaat. De indicatoren zijn opgenomen onder het kopje *Wat willen we bereiken*, waar ook de operationele doelstellingen (gewenste effecten) en prestaties (meetbare doelstellingen) zijn opgenomen. De activiteiten en prestaties moeten echter opgenomen worden onder het kopje *Wat gaan we daarvoor doen*. Onder dit kopje zijn wel de activiteiten opgenomen, maar niet de prestaties. Tevens zijn op deze plaats geen indicatoren opgenomen. In de lay-out zijn geen duidelijke verwijzingen aanwezig waaruit blijkt op welke prestatie (meetbare doelstelling) en/of activiteiten (wat gaan we daarvoor doen) de indicatoren betrekking hebben. Aangezien meerdere prestaties (meetbare doelstellingen) per programma thema zijn opgenomen en geen duidelijke verwijzingen aanwezig zijn, is het verband niet voldoende te herleiden.

Inhoud

- a. De samenhang tussen de operationele doelstellingen en het beoogde maatschappelijk effect/de algemene doelstelling van het programma is voldoende aanwezig. In het programma is één algemene doelstelling opgenomen. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn binnen het programma opgenomen per programma aspect. Deze operationele doelstellingen sluiten inhoudelijk aan op de algemene doelstelling.
- b. De samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen is gedeeltelijk aanwezig. Bij programma aspect Onderwijs zijn voor de operationele doelstellingen (gewenste effecten) geen prestaties (meetbare doelstellingen) opgenomen. De prestaties en activiteiten van een aantal programma thema's sluiten niet voldoende aan op de operationele doelstelling (zie tabel 3.9a, b en c). Bij programma thema Sociale voorzieningen is niet duidelijk hoe het uitvoeren van onderzoek op het gebied van voorzieningen (A1) en inzicht in de voorzieningen (P1) leiden tot de instandhouding en verbetering van deze voorzieningen (OD1). Bij programma thema Sociale Agenda gaan de prestaties (P2: periodiek monitoren van de sociale kwaliteit en P3: het subsidiëren van projecten) niet in op het integraal en inhoudelijk aanpakken van maatschappelijke vraagstukken (OD2). Bij programma thema Welzijn hebben de activiteiten (A22: subsidiëren en ondersteunen van projecten op het gebied van welzijn en A23: afspraken maken met Axion) en de prestaties (P24: invulling van de werkafspraken met Axion) geen eenduidige relatie met het gewenste effect een actieve bijdrage van de inwoners van Flevoland aan de samenleving (OD11).

Tabel 3.9a Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma thema: Sociale voorzieningen		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit in Flevoland door voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn. (OD1)	Inzicht in de mate waarin voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het terrein van gezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs, sport, cultuur en welzijn voorhanden zijn. (P1)	(Doen) uitvoeren van onderzoek op het gebied van het voorzieningenniveau. (A1)

Tabel 3.9b Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma thema: Sociale agenda		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
Maatschappelijke vraagstukken integraal en inhoudelijk aanpakken in plaats van gericht op doelgroepen zoals vaak tot op heden gebeurde, door een overkoepelende, samenhangende agenda op het sociale terrein waarin de provincie aangeeft wat haar rollen en taken zijn en welke instrumenten daarbij gebruikt kunnen worden. (OD2)	<ul style="list-style-type: none"> • Periodiek monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland. (P2) • Subsidiëren van projecten die bijdragen aan het bevorderen van de sociale kwaliteit in Flevoland. (P3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland en uitvoeren van de sociale agenda. (A2) • Subsidiëren en ondersteunen van projecten op het gebied van het verbeteren van de sociale kwaliteit. (A3)

Tabel 3.9c Toelichting samenhang tussen de activiteiten/prestaties en de operationele doelstellingen

Programma thema: Welzijn		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen)
Het gewenste effect is een actieve bijdrage van de inwoners van Flevoland aan de samenleving (participatie) en versterking van de maatschappelijke samenhang (sociale cohesie). (OD11)	Werkafspraken met de provinciale welzijnsinstelling Axion over P(24): <ul style="list-style-type: none"> • Efficiënt en doelmatig werken • Signaleren van maatschappelijke vraagstukken • Het aandragen van oplossingen voor de gesignaleerde maatschappelijke vraagstukken • Subsidiëren van projecten en instellingen (Anti Discriminatie Bureau) die bijdragen aan de omschreven welzijnsdoelstellingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidiëren en ondersteunen van projecten op het gebied van welzijn. (A35) • Afspraken maken met Axion. (A36)

- c. De samenhang tussen de indicatoren en de operationele doelstellingen is gedeeltelijk aanwezig. Bij de reconstructie van de doelenboom hebben wij het onderscheid in effect- en prestatie-indicatoren in dit programma aangebracht (zie bijlage VII). Hieruit blijkt dat niet voor alle operationele doelstellingen (gewenste effecten) effectindicatoren zijn opgenomen. Voor die operationele doelstellingen waar geen effectindicatoren zijn opgenomen, zijn niet in alle gevallen prestatie-indicator(en) opgenomen. Tevens sluit een deel van de effectindicatoren inhoudelijk niet voldoende aan op de operationele doelstellingen (zie tabel 3.10a). Bijvoorbeeld bij programma thema Sociale voorzieningen geeft de effectindicator, aard en omvang van het voorzieningenniveau (I1), onvoldoende inzicht in de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de voorzieningen (OD1).

Tabel 3.10a Toelichting samenhang tussen de indicatoren en de doelstellingen

Programma thema: Sociale voorzieningen	
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Effectindicator
De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit in Flevoland door voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn. (OD1)	Aard en omvang van het voorzieningenniveau.

Tabel 3.10b Toelichting samenhang tussen de indicatoren en de doelstellingen

Programma thema: Sociale agenda		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Prestatie indicator
Maatschappelijke vraagstukken integraal en inhoudelijk aanpakken in plaats van gericht op doelgroepen zoals vaak tot op heden gebeurde, door een overkoepelende, samenhangende agenda op het sociale terrein waarin de provincie aangeeft wat haar rollen en taken zijn en welke instrumenten daarbij gebruikt kunnen worden. (OD2)	<ul style="list-style-type: none"> • Periodiek monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland. (P2) • Subsidiëren van projecten die bijdragen aan het bevorderen van de sociale kwaliteit in Flevoland. (P3) 	Aantal gesubsidieerde projecten.

Tabel 3.10c Toelichting samenhang tussen de indicatoren en de doelstellingen

Programma thema: Integraal Jeugdbeleid		
Doelstelling (Inhoud/Reikwijdte)	Prestaties (Meetbare doelstellingen)	Prestatie indicator
De provincie wil een bijdrage leveren aan preventief en integraal jeugdbeleid, hiermee wil de provincie aansluiten bij lokaal jeugdbeleid en bij de behoeften uit het veld (b.v. scholen, instellingen, clubs, professionals, kinderen, ouders). (OD4)	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiting tussen preventief gemeentelijk jeugdbeleid en jeugdzorg is geregeld in convenanten met de gemeenten en andere regievoerende partners met daarbij de niet vrijblijvende afspraken ter verbetering van de aansluiting. (P9) • Aandacht voor jeugd is zichtbaar in verschillende provinciale beleidsterreinen (P10) • Organisaties uit verschillende sectoren doen mee aan het programma en de verschillende projecten. (P11) 	Indicatoren zijn het aantal instellingen en accommodaties die tijdens de projectduur ondersteuning van de provincie hebben gekregen, en het aantal deelnemers dat getraind is. Indirect effect is uiteraard het aantal kinderen dat via de volwassenen bereikt wordt met het programma Leefstijl.

- d. De samenhang tussen de indicatoren en de prestaties is gedeeltelijk aanwezig. Bij de reconstructie van de doelenboom hebben wij het onderscheid in effect- en prestatie-indicatoren in dit programma aangebracht (zie bijlage VII). Hieruit blijkt dat niet voor alle prestaties (meetbare doelstellingen), waarvoor bij de operationele doelstelling (gewenste effect) ook geen effectindicatoren zijn opgenomen, prestatie-indicatoren zijn opgenomen. Tevens sluit een deel van de prestatie-indicatoren inhoudelijk niet voldoende aan op de prestaties (zie tabel 3.10b en c). Bij programma thema Sociale agenda heeft de prestatie-indicator, het aantal gesubsidieerde projecten (I2), geen betrekking op het periodiek monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland (P2). Bij programma thema Integraal Jeugdbeleid geeft de prestatie-indicator, het aantal

instellingen en accommodaties die tijdens de projectduur ondersteuning van de provincie hebben gekregen, onvoldoende inzicht in de genoemde prestaties (P9, P10, P11).

- e. De samenhang tussen de middelen en de operationele doelstellingen is niet voldoende aanwezig. De operationele doelstellingen (gewenste effecten) zijn per programma thema opgenomen. De benodigde middelen zijn echter op per programmaonderdeel opgenomen.

3.3 Toets VBTB/SMART

De controlerende taak van Provinciale Staten is niet alleen afhankelijk van de samenhang in structuur en inhoud van het programma, maar ook van de kwaliteit van de beleidsinformatie. Deze kwaliteit kan getoetst worden door middel van verschillende criteria. In hoofdstuk 1 zijn we ingegaan op de criteria die gesteld zijn vanuit VBTB en SMART. Voor dit onderzoek passen we de volgende criteria toe:

- Specifiek: Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?
- Prikkelend: Is een streefwaarde opgenomen?
- Meetbaar/toetsbaar: Kan op basis van de huidige formulering de realisatie van de doelstellingen tussentijds gevolgd worden aan de hand van prestatiegegevens en/of evaluatieonderzoek? Is een indicator opgenomen? Is informatie over de nulsituatie opgenomen?
- Tijdgebonden: Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost? Is een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?

Voor beide programma's in de begroting 2006 zijn de operationele doelstellingen getoetst aan deze criteria. In de volgende paragrafen gaan we in op deze beoordeling van deze programma's.

3.3.1 *Programma Infrastructuur en mobiliteit*

Dit programma heeft een algemene doelstelling ('het ontwikkelen en instandhouden van een goede en veilige bereikbaarheid voor personen en goederen') en zeven operationele doelstellingen.

De toetsing van de operationele doelstellingen is opgenomen in bijlage VIII. In tabel 3.11 staat een samenvattend overzicht weergegeven.

Tabel 3.11 Samenvatting toets VBTB/SMART

Criteria	Ja	Nee	Totaal
a. Specifiek	6	1	7
b. Prikkelend	2	5	7
c. Meetbaar/toetsbaar			
Nulmeting	1	6	7
Indicator	7	0	7
d. Tijdgebonden			
Einddatum	1	6	7
Tijdpad	2	5	7
	19 (45%)	23 (55%)	42 (100%)

De toelichting op de bovenstaande beoordeling is per onderdeel als volgt:

- a. De doelstellingen zijn grotendeels voldoende specifiek geformuleerd. In een aantal gevallen wordt een toelichting gegeven. Waar geen specifieke toelichting is opgenomen, is de doelstelling op zichzelf voldoende specifiek om te begrijpen wat er bedoeld wordt. Eén doelstelling is als niet specifiek beoordeeld (zie tabel 3.12).

Tabel 3.12 Toelichting niet specifieke doelstellingen

Operationele Doelstelling		Toelichting
OD4	Een voor reizigers betaalbare veilige en toegankelijke basisvoorziening voor degenen die geen alternatieve vervoerswijze hebben.	Het begrip <i>toegankelijke basisvoorziening</i> is niet eenduidig toegelicht.

- b. De meeste doelstellingen zijn onvoldoende prikkelend. Slechts bij twee van de zeven operationele doelstellingen is een streefwaarde opgenomen.
- c. Voor wat betreft de meetbaarheid, voldoen de zeven doelstellingen gedeeltelijk aan de criteria. Bij alle doelstellingen zijn indicatoren opgenomen. Voor vier van de zeven doelstellingen betreft het prestatie-indicatoren. Informatie over de nulsituatie ontbreekt echter bij zes van de zeven doelstellingen.
- d. De doelstellingen zijn nauwelijks tijdgebonden. Er is veelal niet aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode een bepaald effect moet zijn bereikt of probleem moet zijn opgelost. Bij zes van de zeven doelstellingen ontbreekt een einddatum. Ook ontbreekt bij vijf van de zeven doelstellingen een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden.

3.3.2 Programma Zorg, onderwijs en welzijn

Dit programma heeft een algemene doelstelling ('de instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit en samenhang in Flevoland, door het op peil houden en het verbeteren van het voorzieningenniveau op het gebied van (jeugd)zorg, welzijn, sport en onderwijs') en twaalf operationele doelstellingen.

De toetsing van de operationele doelstellingen is opgenomen in bijlage IX. In tabel 3.13 staat een samenvattend overzicht weergegeven.

Tabel 3.13 Samenvatting toets

Criteria	Ja	Nee	Totaal
a. Specifiek	9	3	12
b. Prikkelend	2	10	12
c. Meetbaar/toetsbaar			
Nulmeting	1	11	12
Indicator	11	1	12
d. Tijdgebonden			
Einddatum	2	10	12
Tijdpad	0	12	12
Totaal	25 (35%)	47 (65%)	72 (100%)

De onderbouwing van de bovenstaande beoordeling is per onderdeel als volgt:

- a. De doelstellingen zijn grotendeels voldoende specifiek geformuleerd. In een aantal gevallen wordt een toelichting gegeven. Waar geen specifieke toelichting is opgenomen, is de doelstelling op zichzelf voldoende specifiek om te begrijpen wat er bedoeld wordt. Drie doelstellingen zijn als niet specifiek beoordeeld (zie tabel 3.14).

Tabel 3.14 Toelichting niet specifieke doelstellingen

Operationele Doelstelling		Toelichting
OD2	Maatschappelijke vraagstukken integraal en inhoudelijk aanpakken in plaats van gericht op doelgroepen zoals vaak tot op heden gebeurde, door een overkoepelende, samenhangende agenda op het sociale terrein waarin de provincie aangeeft wat haar rollen en taken zijn en welke instrumenten daarbij gebruikt kunnen worden.	De begrippen <i>integraal en inhoudelijk aanpakken</i> en <i>het sociale terrein</i> zijn niet eenduidig toegelicht.
OD10	De positie van de zorgvragers is sterk genoeg teneinde de rol van derde partij in de zorg goed te kunnen spelen.	Een toelichting op <i>sterk genoeg teneinde de rol van derde partij in de zorg te kunnen spelen</i> is niet opgenomen.
OD12	Een verbetering van de positie van mensen in achterstandssituaties.	De aanduiding <i>mensen in achterstandssituaties</i> is niet toegelicht.

- b. De meeste doelstellingen zijn onvoldoende prikkelend. Slechts bij twee van de twaalf operationele doelstellingen is een streefwaarde opgenomen. De streefwaarden opgenomen bij de prestaties voor de operationele doelstelling OD5 (zie bijlage IX) hebben wij positief beoordeeld, aangezien deze prestaties een groot gedeelte van de doelstelling afdekken. Voor aspect “doorlopende leerlijnen” in deze doelstelling is echter geen streefwaarde opgenomen.
- c. Voor wat betreft de meetbaarheid, voldoen de doelstellingen gedeeltelijk aan de criteria. Bij de elf doelstellingen zijn wel indicatoren opgenomen. Voor vijf van de twaalf doelstellingen betreft het prestatie-indicatoren. Hoewel de beoordeling op aanwezigheid van de indicatoren positief is, sluiten de indicatoren voor doelstellingen OD1, OD2 en OD4 inhoudelijk niet voldoende aan op de doelstellingen/prestaties (zie paragraaf 3.2.2). Informatie over de nulsituatie ontbreekt bij elf van de twaalf doelstellingen.
- d. De doelstellingen zijn nauwelijks tijdgebonden. Er is veelal niet aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode een bepaald effect moet zijn bereikt of probleem moet zijn opgelost. Bij tien van de twaalf doelstellingen ontbreekt een einddatum. Ook ontbreekt bij de doelstellingen een tijdspad met tussentijds te realiseren streefwaarden.

3.4 Aansluiting en toelichting afwijkingen van begroting en jaarstukken

Om de verantwoording over het gevoerde beleid goed te kunnen controleren is ten eerste de aansluiting van de jaarstukken op de begroting relevant. Hiermee bedoelen we zowel de aansluiting in structuur als de inhoudelijke aansluiting tussen begroting en jaarstukken. Ten tweede is het ook van belang dat afwijkingen tussen de begroting (raming) en de jaarstukken (realisatie) zijn toegelicht, zowel de beleidsmatige afwijkingen als de financiële afwijkingen.

De aansluiting tussen begroting en jaarstukken is beoordeeld voor de twee programma's in de begroting en jaarstukken 2004. Per programma gaan we achtereenvolgens in op:

1. de aansluiting in de structuur;
2. de inhoudelijke aansluiting;
3. toelichting van de beleidsmatige en financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.4.1 Programma 2 Infrastructuur en mobiliteit

1. Structuur

De structuur van de jaarstukken verschilt sterk van de structuur van de begroting. Ten eerste komt de volgorde van de programma's niet overeen tussen de jaarstukken en begroting. Hierdoor komt het programma Infrastructuur en mobiliteit in de begroting op een andere plaats voor dan in de jaarstukken. Ten tweede sluit de structuur binnen het programma Infrastructuur en mobiliteit in de jaarstukken niet aan op de structuur in de begroting. Dit geldt met name voor:

- De volgorde van de programmaonderdelen;
- De opdeling van de programmaonderdelen;
- In de begroting zijn de doelstellingen van het programma opgedeeld in zeven onderdelen. In de jaarstukken is het programma opgedeeld in vijf onderdelen. De onderdelen *instandhouding* en *investeringen in landwegen* respectievelijk *vaarwegen* zijn samengevoegd in de jaarstukken. Een duidelijke verwijzing naar de doelstellingen uit de begroting en dezelfde indeling in programmaonderdelen zijn voor de overzichtelijkheid van groot belang.
- De uitsplitsing van de drie w-vragen;
- De weergave van de doelstellingen, prestaties en activiteiten uit de begroting.

2. Inhoud

In tabel 3.15 is de inhoudelijke aansluiting tussen de begroting en jaarstukken beoordeeld. De leidraad hiervoor zijn de drie w-vragen: *Wat willen we bereiken*; *Wat gaan we daarvoor doen*; en *Wat mag het kosten*? Er is sprake van aansluiting tussen de begroting en jaarstukken indien de jaarstukken verantwoording afleggen over de onderdelen die in de begroting zijn opgenomen. Indien de onderdelen in beide stukken niet voorkomen, is ook geen positieve beoordeling aan de orde.

Tabel 3.15 Beoordeling inhoudelijke aansluiting Programma Infrastructuur en mobiliteit

		Begroting	Aansluiting Jaarstukken
Wat willen we bereiken?			
a	Algemene doelstelling	Ja	Nee
b	Indicatoren	Nee	Nee
c	Operationele doelstellingen	Ja	Deels
d	Indicatoren	Ja	Nee
Wat gaan we daarvoor doen?			
e	Prestaties	Nee	Nee
f	Indicatoren	Nee	Nee
g	Activiteiten	Ja	Deels
Wat mag het kosten?			
h	Baten en lasten	Ja	Nee

Wat willen we bereiken?

- a. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de algemene doelstelling. In de begroting zijn drie algemene doelstellingen opgenomen onder het kopje *Inhoud en reikwijdte*. Deze algemene doelstellingen uit de begroting zijn niet benoemd in de jaarstukken. In de jaarstukken ontbreekt een specifieke verantwoording van de algemene doelstellingen.
- b. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de indicatoren van de algemene doelstelling. Zowel in de begroting als in de jaarstukken zijn geen indicatoren voor de algemene doelstellingen opgenomen. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- c. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de operationele doelstelling is gedeeltelijk aanwezig. In de begroting zijn de operationele doelstellingen in de tekst opgenomen onder het kopje *Doelstellingen met beoogde maatschappelijke effecten*. Hoewel in de jaarstukken deze operationele doelstellingen bij de programmaverantwoording niet zijn herhaald, wordt over de meeste doelstellingen verantwoording afgelegd. In de verantwoording is echter geen inzicht gegeven in de mate waarin de voorgenomen operationele doelen zijn gerealiseerd.
- d. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de indicatoren van de operationele doelstelling. In de begroting zijn voor elk van de zeven onderdelen van het programma (en dus voor de bijbehorende operationele doelstellingen) indicatoren opgenomen. In de jaarstukken wordt slechts op één indicator uit de begroting teruggekomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- e. Zowel in de begroting als in de jaarstukken wordt niet ingegaan op (expliciet benoemde) prestaties. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- f. Zowel in de begroting als in de jaarstukken wordt niet ingegaan op de indicatoren voor de prestaties. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- g. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de activiteiten is gedeeltelijk aanwezig. In de begroting zijn de activiteiten opgenomen onder het kopje "belangrijke projecten/activiteiten" per programmaonderdeel. Hoewel in de jaarstukken de activiteiten niet zijn herhaald, wordt over de meeste activiteiten verantwoording afgelegd. In de verantwoording is echter geen inzicht gegeven in de mate waarin de voorgenomen activiteiten zijn gerealiseerd.

Wat mag het kosten?

- h. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de baten en lasten is onvoldoende aanwezig. In de begroting is in de programma's een overzicht van baten en lasten opgenomen, zowel per onderdeel als voor het gehele programma. In de jaarstukken zijn geen baten en lasten opgenomen in de programma's. Het financiële jaarverslag bevat wel een overzicht van baten, lasten en saldo per programma. De baten en lasten zijn echter niet per programmaonderdeel uitgesplitst.

3. Toelichting op afwijkingen

Beleidsmatige afwijkingen

De verschillen tussen de ramingen en realisatie van de algemene en de operationele doelstellingen zijn niet toegelicht. De verschillen tussen raming en realisatie van de prestaties en activiteiten worden evenmin toegelicht.

Financiële afwijkingen

Het financiële jaarverslag van de jaarstukken bevat een paragraaf 'verklaring resultaat per programma'. In deze paragraaf is gedeeltelijk de opbouw van het verschil tussen raming en realisatie opgenomen (verschillen groter dan 50.000 euro). De verschillen zijn gedeeltelijk onderbouwd en de verklaring voor de verschillen is minimaal.

3.4.2 Programma 9 Welzijn en zorg

1. Structuur

De structuur van de jaarstukken verschilt sterk van de structuur van de begroting. Ten eerste komt de volgorde van de programma's niet overeen tussen de jaarstukken en begroting. Hierdoor komt het programma Welzijn en Zorg in de begroting op een andere plaats voor dan in de jaarstukken. Ten tweede sluit de structuur van het programma Welzijn en Zorg in de jaarstukken niet aan op de structuur in de begroting. Dit geldt met name voor:

- De volgorde van de programmaonderdelen;
- De opdeling van de programmaonderdelen;
- In de begroting zijn de doelstellingen van het programma opgedeeld in één algemeen onderdeel (sociale kwaliteit) en drie programma onderdelen. In de jaarstukken is het programma opgedeeld in tien onderdelen. Een duidelijke verwijzing naar de doelstellingen uit de begroting en dezelfde indeling in programmaonderdelen zijn voor de overzichtelijkheid van groot belang.
- De uitsplitsing van de drie w-vragen;
- De weergave van de doelstellingen en activiteiten.

2. Inhoud

In tabel 3.16 is de inhoudelijke aansluiting tussen begroting en jaarstukken beoordeeld. De leidraad hiervoor zijn de drie w-vragen: *Wat willen we bereiken*; *Wat gaan we daarvoor doen*; en *Wat mag het kosten*? Er is sprake van aansluiting tussen de begroting en jaarstukken indien de jaarstukken verantwoording afleggen over de onderdelen die in de begroting zijn opgenomen. Indien de onderdelen in beide stukken niet voorkomen, is ook geen positieve beoordeling aan de orde.

Tabel 3.16 Beoordeling inhoudelijke aansluiting Programma Zorg, onderwijs en welzijn

		Begroting	Aansluiting Jaarstukken
Wat willen we bereiken?			
a	Algemene doelstelling	Ja	Nee
b	Indicatoren	Nee	Nee
c	Operationele doelstellingen	Ja	Deels
d	Indicatoren	Deels	Nee
Wat gaan we daarvoor doen?			
e	Prestaties	Nee	Nee
f	Indicatoren	Nee	Nee
g	Activiteiten	Ja	Deels
Wat mag het kosten?			
h	Baten en lasten	Ja	Nee

Wat willen we bereiken?

- a. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de algemene doelstelling. In de begroting zijn twee algemene doelstellingen opgenomen onder het kopje *Inhoud en reikwijdte*. Deze algemene doelstellingen uit de begroting zijn niet benoemd in de jaarstukken. In de jaarstukken ontbreekt een specifieke verantwoording van de algemene doelstellingen.
- b. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de indicatoren van de algemene doelstelling. Zowel in de begroting als in de jaarstukken zijn geen indicatoren voor de algemene doelstellingen opgenomen. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- c. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de operationele doelstelling is gedeeltelijk aanwezig. In de begroting zijn de operationele doelstellingen in de tekst opgenomen onder het kopje *Doelstellingen met beoogde maatschappelijke effecten*. Hoewel in de jaarstukken deze operationele doelstellingen bij de programmaverantwoording niet zijn herhaald, wordt over de meeste doelstellingen verantwoording afgelegd. In de verantwoording is echter geen inzicht gegeven in de mate waarin de voorgenomen operationele doelen zijn gerealiseerd.
- d. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken ontbreekt voor de indicatoren van de operationele doelstelling. In de begroting zijn geen heldere indicatoren opgenomen. Wel zijn onder het kopje "kwaliteit en kwantiteit" tekstueel een soort indicatoren/prestaties opgenomen. In de jaarstukken zijn drie indicatoren op het gebied van jeugdzorg en het sociale en culturele voorzieningenniveau met realisatiewaarden opgenomen. Deze indicatoren sluiten echter niet aan op de indicatoren in de begroting. Bovendien dekken deze indicatoren slechts een deel van de operationele doelstellingen af.

Wat gaan we daarvoor doen?

- e. Zowel in de begroting als in de jaarstukken wordt niet ingegaan op (expliciet benoemde) prestaties. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- f. Zowel in de begroting als in de jaarstukken wordt niet ingegaan op de indicatoren voor de prestaties. Hierdoor kan ook geen sprake zijn van een positieve beoordeling.
- g. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de activiteiten is gedeeltelijk aanwezig. In de begroting zijn de activiteiten opgenomen onder het kopje "belangrijke projecten/activiteiten" per programmaonderdeel. Hoewel in de jaarstukken de activiteiten niet zijn herhaald, wordt over de meeste activiteiten verantwoording afgelegd. In de verantwoording is echter geen inzicht gegeven in de mate waarin de voorgenomen activiteiten zijn gerealiseerd.

Wat mag het kosten?

- h. De aansluiting tussen begroting en jaarstukken voor de baten en lasten is onvoldoende aanwezig. In de begroting is in de programma's een overzicht van baten en lasten opgenomen, zowel per onderdeel als voor het gehele programma. In de jaarstukken zijn geen baten en lasten opgenomen in de programma's. Het financiële jaarverslag bevat wel een overzicht van baten, lasten en saldo per programma. De baten en lasten zijn echter niet per programmaonderdeel uitgesplitst.

3. Toelichting op afwijkingen

Beleidsmatige afwijkingen

De verschillen tussen de ramingen en realisatie van de algemene en de operationele doelstellingen zijn niet toegelicht. De verschillen tussen raming en realisatie van de prestaties en activiteiten worden evenmin toegelicht.

Financiële afwijkingen

Het financiële jaarverslag van de jaarstukken bevat een paragraaf 'verklaring resultaat per programma'. In deze paragraaf is gedeeltelijk de opbouw van het verschil tussen raming en realisatie opgenomen (verschillen groter dan 50.000 euro). De verschillen zijn gedeeltelijk onderbouwd en de verklaring voor de verschillen is minimaal.

HOOFDSTUK 4

BEVINDINGEN KADERS

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 hebben we de toetsing besproken van de opzet in de begroting en jaarstukken. Bij deze toetsing zijn wettelijke en provinciale kaders toegepast in de vorm van het BBV en de provinciespecifieke financiële verordening. Voor de kaderstellende en controlerende rol van PS is de kwaliteit van deze kaders zeer relevant. In dit hoofdstuk gaan we in op de bevindingen van de Rekenkamer over deze kaders. Dit hoofdstuk bevat zowel een toelichting op de gehanteerde beoordelingen als een toelichting op de mate waarin de kaders borg staan voor een kwalitatief toereikende begroting en jaarstukken.

4.2 BBV als wettelijk kader

Onder het wettelijk kader verstaan we de normen van het BBV voor de opzet van de begroting en jaarstukken. Eerst geven we aan wat onze bevindingen zijn bij het interpreteren van de BBV normen. Vervolgens gaan we in op de bevindingen per onderdeel die we hebben opgedaan tijdens de toetsing van de begroting en jaarstukken op de BBV normen.

4.2.1 Interpretatie van het BBV

In deze paragraaf gaan we in op de interpretatie van de BBV normen. De interpretatie van de Rekenkamer van de BBV normen is leidend voor de beoordeling in hoofdstuk 2 van de begroting en jaarstukken.

Artikel 10, Paragraaf lokale heffingen

In artikel 10 is opgenomen dat de paragraaf lokale heffingen tenminste een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen en een aanduiding van de lokale lastendruk bevat.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en provincies. Een overzicht van de lokale heffingen om inzicht in de inkomsten te krijgen is daarom van belang voor Provinciale Staten. Een aanduiding van de lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten.

Het BBV geeft niet aan welke heffingen moeten worden opgenomen.

Interpretatie Rekenkamer

De Rekenkamer vindt het belangrijk dat in de paragraaf lokale heffingen tenminste de volgende lokale heffingen zijn opgenomen:

1. Opercenten Motorrijtuigenbelasting (MRB);
2. Leges;
3. Grondwaterheffing;
4. Nazorgheffing gesloten stortplaatsen.

Voor deze heffingen moeten de geraamde inkomsten per heffing worden opgenomen. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld in het geval dat voor de Nazorgheffing gesloten stortplaatsen een fonds buiten de provinciale begroting om is ingesteld, moet dit zijn vermeld.

De lastendruk inclusief de provinciale vergelijking hiervan moet zijn aangegeven voor de opcenten motorrijtuigenbelasting en de grondwaterheffing. Voor de overige heffingen is de informatie over de lastendruk minder relevant, vanwege het provinciespecifieke karakter of de beperkte heffingsgrondslag.

Artikel 12, Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Interpretatie Rekenkamer

De subparagraaf riolering is niet van toepassing voor de provincies, omdat riolering een gemeentelijke taak betreft. De Rekenkamer heeft de aanwezigheid van deze paragraaf dan ook niet beoordeeld. Voor de overige paragrafen moet aangegeven zijn wanneer paragrafen niet aan de orde zijn binnen de provincie.

Artikel 15, Paragraaf verbonden partijen

In artikel 15 is opgenomen dat de paragraaf verbonden partijen tenminste het onderstaande bevat:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Banden met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Er is een veelheid aan verbonden partijen. Per partij is sprake van een financieel en een bestuurlijk belang. Het is daarom voor het inzicht van Provinciale Staten van belang dat de relatie tussen verbonden partijen en het publiek belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, wordt aangegeven.

Interpretatie Rekenkamer

Per verbonden partij moet een verwijzing zijn opgenomen naar één of meerdere doelstellingen uit de programma's van de begroting. Hierbij moet aangegeven zijn hoe de verbonden partij bijdraagt aan de realisatie van deze doelstelling. De beleidsvoornemens van de provincie moeten per verbonden partij of per groep verbonden partijen vermeld zijn.

Artikel 17, Overzicht baten en lasten – overzicht algemene middelen en onvoorzien

In artikel 17 is opgenomen dat het overzicht van baten en lasten het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien bevat.

Interpretatie Rekenkamer

Het overzicht van baten en lasten moet zowel de geraamde algemene dekkingsmiddelen als het geraamde bedrag voor onvoorzien bevatten. Eén bedrag voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien samen is in dit overzicht niet voldoende.

4.2.2 Bevindingen bij de toetsing van het BBV kader

In deze paragraaf gaan we in op de bevindingen die voortkomen uit de toetsing van de begroting en jaarstukken aan de BBV normen. De bevinding van de Rekenkamer op de BBV normen is niet leidend voor de beoordeling in hoofdstuk 2 van de begroting en jaarstukken. De bevindingen in deze paragraaf hebben derhalve geen consequenties voor de beoordeling. Desalniettemin vinden wij onderstaande bevindingen wel van groot belang voor een kwalitatief toereikende begroting en jaarstukken.

Artikel 8, Het programmaplan (Programma's)

Het BBV schrijft voor dat ieder programma onderstaande bevat:

- doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten;
- wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken;
- raming van baten en lasten.

Het BBV legt de provincie echter geen eisen op met betrekking tot de structuur.

Bevinding Rekenkamer

De Rekenkamer acht het relevant dat zowel in de begroting als in de jaarstukken de drie w-vragen in een eenduidige structuur zijn opgenomen. De doelstellingen, prestaties, activiteiten, indicatoren en kosten dienen op een heldere manier met elkaar in verband te staan. De Rekenkamer vindt dat dit verband expliciet moet zijn aangegeven in de begroting en jaarstukken. Tevens vindt de Rekenkamer het voor het financiële inzicht van belang dat de kosten (derde w-vraag) op hetzelfde niveau zijn opgenomen als de doelstellingen, prestaties en activiteiten (eerste twee w-vragen).

De beoordeling op deze samenhang is in de begroting bij de behandeling van de beleidsinformatie voor de twee specifieke programma's in hoofdstuk 3 wel meegenomen. Tevens hebben we daarbij de aansluiting van de beleidsinformatie in de jaarstukken op de beleidsinformatie in de begroting beoordeeld.

Artikel 8, Het programmaplan (Saldo BTW compensatiefonds)

Het BBV schrijft voor dat in het overzicht algemene middelen het saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds moet zijn opgenomen.

Het BTW-compensatiefonds (BCF) is een fonds waaruit gemeente, provincies en kaderwetgebieden een bijdrage in de BTW op bepaalde kosten kunnen claimen. Het fonds wordt onder meer gevoed door een korting op de uitkering uit het gemeente- en provinciefonds.

Het saldo houdt verband met de overgangsregeling van het BCF. In de toekomst zal er geen saldo ontstaan van het BCF, omdat de compensabele BTW en de bijdragen uit het BCF elkaar in evenwicht houden. In de overgangperiode van vooralsnog drie jaar kan er door het verschil tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BCF echter wel een saldo ontstaan. Landelijk is vastgelegd dat dit saldo 4% zal bedragen van de compensabele BTW, omdat de provincies 96% van de compensabele BTW uit het fonds vergoed krijgen.

Bevinding Rekenkamer

Het saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BCF ligt voor alle provincies vast op 4%. Het absolute bedrag kan echter verschillen en dat moet zijn opgenomen in de begroting en jaarstukken. Hiernaast vindt de Rekenkamer het van belang dat in de begroting en jaarstukken inzicht wordt gegeven in de verhouding tussen de uitkering uit het BCF (96% van de compensabele BTW) en de korting op de uitkering uit het provinciefonds. Deze verhouding bepaalt namelijk of het BCF voor de provincie financieel per saldo positief dan wel negatief uitpakt.

Artikel 19,21,23 Overzicht baten en lasten / financiële positie / meerjarenraming

Het BBV schrijft voor dat de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd, zijn opgenomen in de toelichtingen op:

- het overzicht van baten en lasten;
- de uiteenzetting financiële positie;
- de meerjarenraming.

Het BBV geeft echter geen specificatie van de soort gronden die opgenomen moeten worden. Hierdoor kan bij de beoordeling geen toetsing van specifieke gronden plaatsvinden.

Bevinding Rekenkamer

De Rekenkamer acht het relevant dat bij de gronden aangegeven is op welk onderdeel van de begroting zij betrekking hebben. Aangezien het BBV de provincie deze eisen niet stelt, zijn de onderdelen dan ook niet als zodanig door ons beoordeeld.

Artikel 20, Uiteenzetting financiële positie

Het BBV schrijft voor dat de uiteenzetting van de financiële positie een raming bevat van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen.

Bevinding Rekenkamer

De Rekenkamer onderschrijft het belang dat bij de baten en lasten per programma de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid integraal zijn opgenomen. Dit betekent dat de baten en lasten geen uitsplitsing behoeven in bestaand en nieuw beleid. Hiervoor in de plaats acht de Rekenkamer een andere indeling van de baten en lasten per programma zeer relevant, namelijk het onderscheid in wettelijke taken en eigen beleid.

Een onderscheid in wettelijke taken en eigen beleid per programma geeft inzicht in de ruimte die beschikbaar is voor de sturing vanuit PS. De wettelijke taken liggen vast en zullen uitgevoerd moeten worden. De provincie zal hier enkel kunnen sturen op het uitvoeren van deze taken. Bij het eigen beleid ligt dit anders. De provincie kan zelf beslissen of en op welke manier het beleid wordt ingevuld en uitgevoerd.

In tabelvorm (tabel 4.1) komt het baten en lastenoverzicht per programma er dan als volgt uit te zien:

Tabel 4.1 Overzicht baten en lasten per programma

Onderwerp	Baten	Lasten
Wettelijk taak	EUR	EUR
Lopend eigen beleid	EUR	EUR
Nieuw eigen beleid	EUR	EUR
Totaal	EUR	EUR

4.3 Financiële verordening als provinciaal kader

Onder het provinciaal kader verstaan we de normen van de financiële verordening voor de opzet van de begroting en jaarstukken. In deze paragraaf gaan we in op de bevindingen per onderdeel die we hebben opgedaan tijdens de toetsing van de begroting en jaarstukken op de normen uit de financiële verordening. De Rekenkamer heeft geen uitputtend onderzoek gedaan naar de normen uit de financiële verordening. De

Rekenkamer heeft zich niet ten doel gesteld om tot een volledig normenkader te komen. De bevindingen kunnen aanleiding geven tot aanbevelingen om de financiële verordening aan te passen.

4.3.1 *Doublures BBV en Financiële Verordening*

In de financiële verordening van provincie Flevoland is een aantal normen opgenomen dat al wordt afgedekt door de normen van het BBV. Deze normen zijn dus van geen materiële betekenis. De Rekenkamer vindt het van belang dat de normen uit het BBV en de financiële verordening niet overlappend zijn. In tabel 4.2 zijn deze overlappende normen van de financiële verordening met het BBV opgenomen.

Tabel 4.2 Artikelen in de financiële verordening Flevoland die al afgedekt worden door BBV

Financiële verordening Flevoland
Programmabegroting (artikel 2)
Provinciale Staten stellen per programma vast: <ul style="list-style-type: none"> - de beoogde maatschappelijke effecten; - de te leveren goederen en diensten; - de baten en de lasten.
Jaarstukken (artikel 8)
Het college legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's. In de verantwoording geeft het college aan: <ul style="list-style-type: none"> - wat is bereikt; - welke goederen en diensten zijn geleverd; - wat de kosten zijn; - hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.
Paragrafen (artikel 15)
Bij de begroting en jaarstukken doet het college in de paragraaf lokale heffingen verslag van de opbrengsten per heffing.

4.3.2 *Verantwoording van beleidsinformatie (VBTB/SMART)*

In de financiële verordening zijn geen normen opgenomen met betrekking tot de kwaliteit van de beleidsinformatie. De Rekenkamer vindt het van belang dat in de financiële verordening wordt vastgelegd aan welke kwaliteitseisen de beleids- en verantwoordingsinformatie in de begroting en jaarstukken dient te voldoen. Daarvoor bieden de normen die voortvloeien uit SMART en VBTB nuttige aanknopingspunten (tabel 4.3).

Tabel 4.3 Overzicht criteria SMART/VBTB

SMART	VBTB	
Specifiek	Beknopt	Meegenomen in het onderzoek
Meetbaar	Prikkelend	Meegenomen in het onderzoek
	Meetbaar/toetsbaar	Meegenomen in het onderzoek
Acceptabel		
Realistisch	Haalbaar	
Tijdgebonden	Tijdgebonden	Meegenomen in het onderzoek
	Stuurbaar	
	Verantwoordelijkheid	
	Doelgroep	

Een deel van de criteria (acceptabel, realistisch/haalbaar, stuurbaar, verantwoordelijk en doelgroep) is alleen toetsbaar na uitgebreid beleidsinhoudelijk onderzoek en derhalve niet meegenomen in ons onderzoek. Desalniettemin onderschrijft de Rekenkamer het belang van alle bovengenoemde criteria voor de formulering van de doelstellingen.

4.3.3 Verantwoording van financiële afwijkingen

In de financiële verordening zijn geen normen opgenomen met betrekking tot de verantwoording over financiële afwijkingen. De Rekenkamer vindt het van belang dat de Provinciale Staten in de financiële verordening een minimum grens aangeven voor de verantwoording van financiële afwijkingen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een absolute of relatieve minimum ondergrens.

4.3.4 Rechtmatigheid

De Rekenkamer vindt dat op een vaste plaats in de jaarstukken behandeld moeten worden of de provincie heeft gehandeld volgens de afspraken (rechtmatigheid), dat wil zeggen de wet- en regelgeving. Dit kan bijvoorbeeld worden vastgelegd in de financiële verordening.

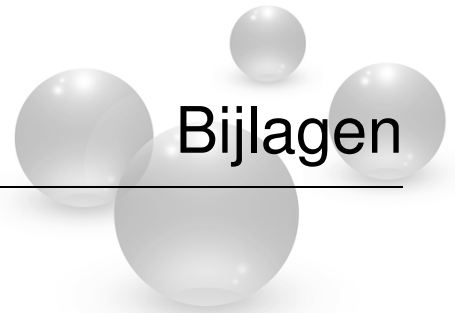
In haar controlerende rol is het voor Provinciale Staten van belang te weten of de provincie inderdaad rechtmatig heeft gehandeld in het afgelopen jaar. Bij rechtmatigheid wordt onderscheid gemaakt tussen financiële en niet-financiële rechtmatigheid. Financiële rechtmatigheid beperkt zich tot die handelingen waarbij er substantiële financiële belangen zijn voor de provincie, zoals het verlenen van subsidies. De overige handelingen, zonder direct groot financieel belang voor de provincie, vallen in de categorie niet-financiële rechtmatigheid. Vergunningen en streekplanwijzigingen zijn daar voorbeelden van. Dergelijke handelingen kunnen voor derden wel een groot financieel belang vormen en aanleiding zijn tot een schadeclaim bij de provincie.

Verantwoording over de financiële rechtmatigheid

De accountant toetst het financiële rechtmatig handelen van de provincie en rapporteert hierover aan PS middels de accountantsverklaring. De Rekenkamer constateert dat in de opzet van de jaarstukken geen expliciete plaats is opgenomen (bijvoorbeeld een paragraaf rechtmatigheid) waar GS zelf rapporteren aan PS of de provincie rechtmatig handelt in zaken met substantieel financieel belang. De provincie besteedt wel aandacht aan bepaalde aspecten van rechtmatigheid als onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering.

Verantwoording over de niet-financiële rechtmatigheid

De opdracht aan de accountant betreft **niet** de toetsing van niet-financiële rechtmatigheid. De accountant laat zich hier dan ook meestal niet over uit. Het niet-financiële handelen kan echter wel grote maatschappelijke consequenties hebben of voor derden van financieel belang zijn. Onrechtmatig handelen kan dan ook leiden tot ongewenste maatschappelijke effecten en/of schadeclaims bij de provincie. Het is daarom van belang dat Gedeputeerde Staten zelf rapporteren over hun rechtmatig handelen in zaken zonder direct groot financieel belang. De Rekenkamer constateert dat in de opzet van de jaarstukken geen expliciete plaats is opgenomen (bijvoorbeeld een paragraaf rechtmatigheid) waar wordt gerapporteerd aan PS of de provincie rechtmatig handelt in zaken zonder direct groot financieel belang, zoals de verlening van vergunningen. Omdat ook de accountant niet over de niet-financiële rechtmatigheid rapporteert hebben PS hier geen inzicht in.

Bijlagen

Bijlage I Lijst van geïnterviewde en geraadpleegde personen

- Voorzitter Commissie Bestuur: Mw. Blik-de Jong
- Statengriffie: Mw. Doesburg en Dhr. Caniels
- Accountant (Deloitte): Dhr. Bruggeman en Dhr. Van Doesburg
- Gedeputeerde: Dhr. Dijkma
- Secretaris Directieteam: Dhr. Hezemans
- Afdeling Financiën: Dhr. Kuiper
- Coördinator Randstedelijke Rekenkamer: Dhr. Dijkstra

Bijlage II BBV begroting 2004 en 2006

Begroting Flevoland	2004	2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
Beleidsbegroting (artikel 7)			Niet als zodanig benoemd.	Niet als zodanig benoemd.
Programmaplan (artikel 8)				
De te realiseren programma's				
Ieder programma bevat:				
1 doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten	Ja	Ja		
2 wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken	Ja	Ja		
3 raming van baten en lasten	Ja	Ja		
Overzicht algemene middelen			Opgenomen als programma 15 in het programmaplan.	Opgenomen als programma 11 in het programmaplan.
Dit bevat ten minste:				
4 lokale heffingen, waarvan besteding niet gebonden is	Ja	Ja		
5 algemene uitkeringen	Ja	Ja		
6 dividend	Ja	Ja		
7 saldo van de financieringsfunctie	Ja	Ja		
8 saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds	Ja	Ja		
9 overig algemene dekkingsmiddelen	Ja	Nee		In het overzicht algemene middelen ontbreken de overige algemene dekkingsmiddelen.
10 Bedrag onvoorzien wordt geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma	Ja	Ja		
Paragrafen (artikel 9 t/m 16)				
In afzonderlijke paragrafen beleidslijnen vastgelegd m.b.t. relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen				
Ten minste de volgende paragrafen:				
11 lokale heffingen (art. 10)	Ja	Ja		
12 geraamde inkomsten	Ja	Ja		
13 beleid ten aanzien van de lokale heffingen	Ja	Ja		
14 overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen	Ja	Ja		
15 aanduiding van lokale lastendruk	Ja	Ja		
16 beschrijving van het kwitscheldingsbeleid	Ja	Ja		
17 weerstandsvermogen (art. 11)	Ja	Ja		
18 inventarisatie van de weerstandscapaciteit	Ja	Ja		
19 inventarisatie van de risico's	Ja	Ja		
20 beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's	Ja	Ja		
21 onderhoud kapitaalgoederen (art. 12)	Ja	Ja		
22 wegen	Ja	Ja		
23 beleidskader	Ja	Ja		
24 financiële consequenties van beleidskader	Ja	Ja		
25 vertaling financiële consequenties naar begroting	Ja	Ja		
<i>riolering</i>	n.v.t.	n.v.t.	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent riolering. De provincie is echter ook niet verantwoordelijk voor de riolering. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent riolering. De provincie is echter ook niet verantwoordelijk voor de riolering. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.
beleidskader	n.v.t.	n.v.t.		
financiële consequenties van beleidskader	n.v.t.	n.v.t.		
vertaling financiële consequenties naar begroting	n.v.t.	n.v.t.		
26 water	Ja	Ja		
27 beleidskader	Ja	Ja		
28 financiële consequenties van beleidskader	Ja	Ja		
29 vertaling financiële consequenties naar begroting	Ja	Ja		
30 groen	Nee	Ja	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent groen.	Voor kapitaalgoed groen zijn geen financiële consequenties van het beleidskader opgenomen.
31 beleidskader	Nee	Ja		
32 financiële consequenties van beleidskader	Nee	Nee		Voor kapitaalgoed groen is geen vertaling naar de begroting in de vorm van verantwoording van begroot bedrag en toelichting op eventuele afwijking opgenomen.
33 vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	Nee		
34 gebouwen	Nee	Ja	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent gebouwen.	
35 beleidskader	Nee	Ja		
36 financiële consequenties van beleidskader	Nee	Ja		
37 vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	Ja		

Begroting Flevoland		2004	2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
38	financiering (art. 13)	Ja	Ja		
39	beleidsvoornemens risicobeheer t.a.v. financieringsportefeuille	Ja	Ja		
40	bedrijfsvoering (art. 14)	Ja	Ja		
41	inzicht in stand van zaken	Ja	Ja		
42	beleidsvoornemens bedrijfsvoering	Ja	Ja		
43	verbonden partijen (art. 15)	Ja	Ja		
44	visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting	Nee	Nee	In de paragraaf verbonden partijen is geen visie opgenomen op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Verwijzingen naar één of meerdere doelstellingen uit de programma's van de begroting zijn niet (per verbonden partij) opgenomen. Tevens is niet aangegeven hoe de verbonden partij bijdraagt aan de realisatie van deze doelstelling.	In de paragraaf verbonden partijen is geen visie opgenomen op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Verwijzingen naar één of meerdere doelstellingen uit de programma's van de begroting zijn niet (per verbonden partij) opgenomen. Tevens is niet aangegeven hoe de verbonden partij bijdraagt aan de realisatie van deze doelstelling.
45	beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen	Ja	Ja		
46	grondbeleid (art. 16)	Nee	Nee	De paragraaf grondbeleid is niet aanwezig in de begroting. Deze paragraaf is volgens BBV vereist tenzij grondbeleid bij de provincie niet aan de orde is. In de inleiding van de programmabegroting is door Flevoland een opbouw programmabegroting (leeswijzer) opgenomen. Hierin is echter bij het onderdeel paragrafen niet vermeld of grondbeleid aan de orde is.	De paragraaf grondbeleid is niet aanwezig in de begroting. Deze paragraaf is volgens BBV vereist tenzij grondbeleid bij de provincie niet aan de orde is. In de inleiding van de programmabegroting is door Flevoland een opbouw programmabegroting (leeswijzer) opgenomen. Hierin is echter bij het onderdeel paragrafen niet vermeld of grondbeleid aan de orde is.
47	visie op grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's	Nee	Nee		
48	aanduiding van de wijze waarop de provincie het grondbeleid uitvoert	Nee	Nee		
49	actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie	Nee	Nee		
50	onderbouwing van de geraamde winstneming	Nee	Nee		
51	beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken	Nee	Nee		
Financiële begroting (artikel 7)					
Overzicht van baten en lasten (artikel 17)					
Dit bevat:					
52	a. per programma of programmaonderdeel raming van baten en lasten en het saldo	Deels	Ja	In het overzicht baten en lasten zijn de baten en lasten per programma opgenomen. Echter is geen saldo van de baten en lasten per programma opgenomen (in bijlage II Recapitulatie van baten en lasten is het saldo wel per programma opgenomen, echter inclusief stortingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves).	
53	b. overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien	Ja	Ja		
54	c. geraamde resultaat voor bestemming, volgend uit onderdelen a en b	Ja	Ja		
55	d. beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma	Ja	Ja		
56	e. geraamde resultaat na bestemming volgend uit onderdelen c en d	Ja	Ja		

Begroting Flevoland		2004	2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
Toelichting op overzicht baten en lasten (artikel 19)		Nee	Ja	Niet als zodanig benoemd. De onderdelen zijn wel opgenomen in de financiële begroting.	
Dit bevat ten minste:					
57	gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar na wijziging en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar	Ja	Ja		
58	gronden waarop ramingen zijn gebaseerd, en in geval van aanmerkelijk verschil met de raming, resp. realisatie, van vorig, resp. voorvorig begrotingsjaar de oorzaken van verschil	Deels	Deels	Gronden: Ja (zie bijlage Interpretatie BBV). Oorzaken verschil vorig jaar: Nee. Oorzaken verschil voorvorig jaar: Nee.	Gronden: Ja (zie bijlage Interpretatie BBV). Oorzaken verschil vorig jaar: Ja. In de toelichting baten en lasten is een toelichting opgenomen van de voornaamste verschillen ten opzichte van 2005 . Oorzaken verschil voorvorig jaar: Nee.
59	overzicht van geraamde incidentele baten en lasten	Ja	Ja		
Uiteenzetting van de financiële positie (artikel 20)				Samengevoegd met de toelichting uiteenzetting financiële positie.	
60	Raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen	Ja	Ja		
Afzonderlijke aandacht ten minste aan:					
61	jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	Ja	Ja		
62	investeringen: onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Ja	Ja		
63	financiering	Ja	Nee		In de uiteenzetting financiële positie is geen aandacht besteed aan de financiering.
64	stand en verloop van de reserves	Ja	Ja		
65	stand en verloop van de voorzieningen	Ja	Ja		
Toelichting financiële positie (artikel 21)				Samengevoegd met de uiteenzetting financiële positie.	Niet als zodanig benoemd. De onderdelen zijn wel opgenomen in de financiële begroting.
Dit bevat ten minste:					
66	gronden waarop ramingen zijn gebaseerd	Ja	Ja		
67	toelichting op belangrijke ontwikkelingen t.o.v. vorige begrotingsjaar	Nee	Deels	In de begroting is geen toelichting op ontwikkelingen in de financiële positie t.o.v. vorige begrotingsjaar opgenomen.	In de begroting is gedeeltelijk een toelichting op ontwikkelingen in de financiële positie t.o.v. vorige begrotingsjaar opgenomen.

Begroting Flevoland		2004	2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
Meerjarenraming (artikel 22)					
68	raming financiële gevolgen voor drie jaren volgend op begrotingsjaar, waaronder baten en lasten van bestaande en nieuwe beleid van programma's	Deels	Ja	In de meerjarenraming zijn de mutaties (saldo baten en lasten) groter dan EUR 50.000 t.o.v. de jaren ervoor opgenomen. In het programmaplan is per programma een meerjarenraming opgenomen van de baten, lasten en het saldo. In bijlage II Recapitulatie van baten en lasten is een volledige meerjarenraming van baten, lasten en saldo per programma opgenomen, echter inclusief stortingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves.	
Afzonderlijke aandacht ten minste aan:					
69	jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	Nee	Nee	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.
70	investeringen: onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Nee	Ja	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de investeringen onderscheiden naar economisch en maatschappelijk nut.	
71	financiering	Nee	Nee	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de financiering.	In de meerjarenraming is niet als bij de uiteenzetting van de financiële positie geen aandacht besteed aan de financiering.
72	stand en verloop van de reserves	Nee	Ja	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de stand en verloop van de reserves.	In de meerjarenraming is de stand van de reserves opgenomen. Het verloop van de reserves is echter opgenomen in bijlage 2: Reserves. In de meerjarenraming is een verwijzing naar de bijlage opgenomen.
73	stand en verloop van de voorzieningen	Nee	Ja	In de meerjarenraming is geen aandacht besteed aan de stand en verloop van de voorzieningen.	In de meerjarenraming is de stand van de voorzieningen opgenomen. Het verloop van de voorzieningen is echter opgenomen in bijlage 3: Voorzieningen. In de meerjarenraming is een verwijzing naar de bijlage opgenomen.
Toelichting meerjarenraming (artikel 23)					
74	gronden waarop ramingen zijn gebaseerd	Ja	Ja	Niet als zodanig benoemd. De onderdelen zijn wel opgenomen in de financiële begroting.	Niet als zodanig benoemd. De onderdelen zijn wel opgenomen in de financiële begroting.
75	toelichting op belangrijke ontwikkelingen t.o.v. meerjarenraming vorige begrotingsjaar	Nee	Nee	Een toelichting op verschillen tussen meerjarenraming in huidig begrotingsjaar en meerjarenraming in vorig begrotingsjaar is niet opgenomen.	Een toelichting op verschillen tussen meerjarenraming in huidig begrotingsjaar en meerjarenraming in vorig begrotingsjaar is niet opgenomen.

Bijlage III BBV jaarstukken 2004

	Jaarstukken Flevoland	2004	Toelichting
	Jaarverslag (artikel 24)		
	Programmaverantwoording (artikel 25)		
			Niet als zodanig benoemd. De onderdelen zijn wel opgenomen in hoofdstuk Bestuur en Beleid, hoofdstuk verplichte paragrafen en paragraaf exploitatie.
	Verantwoording realisatie programma's		
	leder programma bevat:		
1	mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd	Deels	Bij de realisatie van de programma's is niet eenduidig verwezen naar de 3 w-vragen. Per programma-onderdeel is onder één kopje verantwoording afgelegd over zowel de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd als de wijze waarop getracht is beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Er wordt wel in algemene zin verantwoording afgelegd over wat er bereikt is en wat er voor gedaan is. Deze verantwoording hebben wij echter niet als volledig beoordeeld. Niet op alle doelstellingen, prestaties en/of activiteiten uit de begroting is teruggekomen. Er wordt niet verwezen naar doelstellingen uit de begroting.
2	wijze waarop getracht is beoogde maatschappelijke effecten te bereiken	Deels	Bij de realisatie van de programma's is niet eenduidig verwezen naar de 3 w-vragen. Per programma-onderdeel is onder één kopje verantwoording afgelegd over zowel de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd als de wijze waarop getracht is beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Deze verantwoording hebben wij echter niet als volledig beoordeeld. Niet op alle doelstellingen, prestaties en/of activiteiten uit de begroting is teruggekomen.
3	gerealiseerde baten en lasten	Nee	Bij de realisatie van de programma's is geen overzicht van baten en lasten in de programma's opgenomen. In de jaarstukken is slechts in het financiële jaarverslag een overkoepelend overzicht opgenomen van gerealiseerde baten en lasten per programma.
	Verantwoording overzicht algemene middelen		In het financiële jaarverslag (jaarrekening) is een overzicht met gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen opgenomen, volgens BBV moet dit echter opgenomen zijn in de programmaverantwoording (jaarverslag).
	Dit bevat ten minste:		
4	lokale heffingen, waarvan besteding niet gebonden is	Ja	
5	algemene uitkeringen	Ja	
6	dividend	Ja	
7	saldo van de financieringsfunctie	Ja	
8	saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds	Ja	
9	overig algemene dekkingsmiddelen	Nee	In het overzicht algemene middelen ontbreken de overige algemene dekkingsmiddelen.
10	Gebruik van het geraamde bedrag onvoorzien	Nee	Het gebruik van het geraamde bedrag onvoorzien is niet opgenomen in het beleidsmatige gedeelte van het jaarverslag (programmaverantwoording). In het financiële jaarverslag (jaarrekening) is een verwijzing naar de begrotingsvoorstellen opgenomen, maar de daadwerkelijke aanwending is ook hier niet opgenomen.
	Paragrafen (artikel 26)		
	Verantwoording van paragrafen		
	Ten minste verantwoording van de volgende paragrafen:		
11	lokale heffingen	Ja	
12	geraamde inkomsten	Ja	
13	beleid ten aanzien van de lokale heffingen	Ja	
14	overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen	Ja	
15	aanduiding van lokale lastendruk	Ja	
16	beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid	Ja	
17	weerstandsvermogen	Ja	
18	inventarisatie van de weerstandscapaciteit	Ja	
19	inventarisatie van de risico's	Ja	
20	beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's	Ja	

	Jaarstukken Flevoland	2004	Toelichting
21	onderhoud kapitaalgoederen	Ja	
22	wegen	Ja	
23	beleidskader	Ja	
24	financiële consequenties van beleidskader	Ja	
25	vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	Voor kapitaalgoed wegen is geen vertaling naar de begroting in de vorm van verantwoording van begroot bedrag en toelichting op eventuele afwijking opgenomen.
	riolering	n.v.t.	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent riolering. De provincie is echter ook niet verantwoordelijk voor de riolering. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.
	beleidskader	n.v.t.	
	financiële consequenties van beleidskader	n.v.t.	
	vertaling financiële consequenties naar begroting	n.v.t.	
26	water	Ja	
27	beleidskader	Ja	
28	financiële consequenties van beleidskader	Ja	
29	vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	Voor kapitaalgoed water is geen vertaling naar de begroting in de vorm van verantwoording van begroot bedrag en toelichting op eventuele afwijking opgenomen.
30	groen	Nee	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen ontbreken gegevens omtrent groen.
31	beleidskader	Nee	
32	financiële consequenties van beleidskader	Nee	
33	vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	
34	gebouwen	Ja	
35	beleidskader	Ja	
36	financiële consequenties van beleidskader	Ja	
37	vertaling financiële consequenties naar begroting	Nee	Voor kapitaalgoed gebouwen is geen vertaling naar de begroting in de vorm van verantwoording van begroot bedrag en toelichting op eventuele afwijking opgenomen.
38	financiering	Ja	
39	beleidsvoornemens risicobeheer t.a.v. financieringsportefeuille	Ja	
40	bedrijfsvoering	Ja	
41	inzicht in stand van zaken	Ja	
42	beleidsvoornemens bedrijfsvoering	Ja	
43	verbonden partijen	Ja	
44	visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting	Nee	In de paragraaf verbonden partijen is geen verantwoording opgenomen van de bijdrage van de verbonden partijen aan de realisatie van de doelen van de programma's in de begroting.
45	beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen	Nee	In de paragraaf verbonden partijen is geen verantwoording van de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen opgenomen.
46	grondbeleid	Nee	De paragraaf grondbeleid is niet aanwezig in de jaarstukken (net als in de begroting). Deze paragraaf is volgens BBV vereist tenzij grondbeleid bij de provincie niet aan de orde is.
47	visie op grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's	Nee	
48	aanduiding van de wijze waarop de provincie het grondbeleid uitvoert	Nee	
49	actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie	Nee	
50	onderbouwing van de geraamde winstneming	Nee	
51	beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken	Nee	

	Jaarstukken Flevoland	2004	Toelichting
	Jaarrekening (artikel 24)		Niet als zodanig benoemd. Hoofdstuk jaarrekening op hoofdlijnen omvat niet de onderdelen van BBV. Deze onderdelen zijn wel opgenomen in hoofdstuk Financieel Jaarverslag.
	Programmarekening (artikel 27)		Niet als zodanig benoemd. Hoofdstuk jaarrekening op hoofdlijnen omvat niet de onderdelen van BBV. Deze onderdelen zijn wel opgenomen in hoofdstuk Exploitatie.
	Dit bevat:		
52	a. gerealiseerde baten en lasten per programma	Ja	
53	b. overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Ja	
54	c. gerealiseerde resultaat voor bestemming, volgend uit onderdelen a en b	Ja	
55	d. werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Ja	
56	e. gerealiseerde resultaat na bestemming volgend uit onderdelen c en d	Ja	
57	Ramingen van bovengenoemde onderdelen uit de begroting voor en na wijziging	Ja	
	Toelichting op programmarekening (artikel 28)		Niet als zodanig benoemd. Hoofdstuk jaarrekening op hoofdlijnen omvat niet de onderdelen van BBV. Deze onderdelen zijn wel opgenomen in hoofdstuk Exploitatie.
	Dit bevat ten minste:		
58	analyse van afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening voor bovengenoemde onderdelen	Deels	In het financieel jaarverslag is gedeeltelijk een analyse van afwijkingen tussen begroting na wijziging en de programmarekening opgenomen. Er is een paragraaf met een verklaring van het resultaat per programma opgenomen voorzover de verschillen groter zijn dan 50.000 euro. De verschillen zijn echter niet volledig verklaard en de analyse is matig of niet aanwezig.
59	overzicht van aanwending van het bedrag voor onvoorzien	Nee	In het financieel jaarverslag is (net als in de programmaverantwoording) geen overzicht van aanwending van het bedrag voor onvoorzien opgenomen. Wel is een verwijzing naar de begrotingsvoorstellen opgenomen, maar de daadwerkelijke aanwending is niet opgenomen.
60	overzicht van incidentele baten en lasten	Ja	

Bijlage IV Financiële verordening begroting 2004 en 2006

	Financiële verordening Flevoland	Begroting 2004	Begroting 2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
	Financiële positie				
	Financiële positie (artikel 9)				
1	Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.	Nee*	Nee*	Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen is niet vermeld bij de uiteenzetting van de financiële positie. Het totaalbedrag is wel opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.	Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen is niet vermeld bij de uiteenzetting van de financiële positie. Het totaalbedrag is wel opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.
	Paragrafen				
	Weerstandsvermogen en risicomangement (artikel 16)				
2	Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen.	Deels	Deels	In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de risico's van materieel belang benoemd. De inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen is echter niet opgenomen.	In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de risico's van materieel belang benoemd. In de begroting is aangegeven dat de inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen is geclassificeerd naar groot, middel of klein. Echter in het overzicht is deze classificatie niet opgenomen.
	Hierbij wordt speciale aandacht gegeven aan:				
3	tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt	Ja	Nee		In de paragraaf weerstandsvermogen is geen aandacht besteed aan tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt.
4	dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.	Ja	Ja		
5	Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen	Ja	Ja		
	Onderhoud kapitaalgoederen (Artikel 17)				
6	Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, gebouwen.	Deels	Deels	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is gedeeltelijk informatie opgenomen omtrent de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair en gebouwen.	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is gedeeltelijk informatie opgenomen omtrent de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair en gebouwen.
	Financiering (Artikel 18)				
	Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:				
7	de kasgeldlimiet;	Ja	Ja		
8	de renterisico norm;	Ja	Ja		
9	de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;	Ja	Ja		
10	de rentevisie en	Ja	Ja		
11	de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.	Ja	Ja		
	Bedrijfsvoering (Artikel 19)				
12	In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen die aandacht behoeven.	Ja	Ja		
13	Het college rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 217a Provinciewet.	Nee	Nee	In de paragraaf bedrijfsvoering is geen informatie opgenomen omtrent de voortgang van de onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld als in artikel 217a Provinciewet.	In de paragraaf bedrijfsvoering is geen informatie opgenomen omtrent de voortgang van de onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld als in artikel 217a Provinciewet.

Financiële verordening Flevoland		Begroting 2004	Begroting 2006	Toelichting 2004	Toelichting 2006
Verbonden partijen (Artikel 20) begroting 2004					
14	In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.	Nee		In de paragraaf verbonden partijen wordt niet ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.	
15	Van elk van de verbonden partijen wordt weergegeven het openbaar belang, het eigen vermogen, het vreemd vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en het financieel belang en de zeggenschap van de provincie.	Nee		In de paragraaf verbonden partijen zijn het openbaar belang, het eigen vermogen, het vreemd vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en het financieel belang en de zeggenschap van de provincie niet weergegeven.	
Verbonden partijen (Artikel 20) jaarstukken 2004 en begroting 2006					
In de begroting en jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op:					
16	het openbaar belang		Ja		
17	de wijze/mate van deelneming		Ja		
18	de overige deelnemers/aandeelhouders		Ja		
19	het eigen en vreemd vermogen		Nee		In de paragraaf verbonden partijen is niet ingegaan op het eigen en vreemd vermogen.
20	het financieel resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partij		Nee		In de paragraaf verbonden partijen is niet ingegaan op het financieel resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partij.

Bijlage V Financiële verordening jaarstukken 2004

	Financiële verordening Flevoland	Jaarstukken 2004	Toelichting
	Paragrafen		
	Weerstandsvermogen en risicomanagement (artikel 16)		
1	Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen.	Deels	In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de risico's van materieel belang benoemd. De inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen is echter niet opgenomen.
	Hierbij wordt speciale aandacht gegeven aan:		
2	tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt	Nee	In de paragraaf weerstandsvermogen is geen aandacht besteed aan tegenvallende renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt.
3	dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.	Nee	In de paragraaf weerstandsvermogen is geen aandacht besteed aan dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.
4	Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen	Deels	In de paragraaf weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit opgenomen. Echter is hierbij niet aangegeven in hoeverre de weerstandscapaciteit schade en verliezen kan opvangen.
	Onderhoud kapitaalgoederen (Artikel 17)		
5	Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, gebouwen.	Deels	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is gedeeltelijk informatie opgenomen omtrent de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair en gebouwen.
	Financiering (Artikel 18)		
	Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:		
6	de kasgeldlimiet;	Ja	
7	de renterisico norm;	Ja	
8	de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;	Ja	
9	de rentevisie en	Nee	In de paragraaf financiering is geen verslag gedaan van de rentevisie.
10	de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.	Ja	
	Bedrijfsvoering (Artikel 19)		
11	In de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen. Daarbij wordt speciale aandacht gegeven aan:	Ja	
12	reorganisaties	Nee	In de paragraaf bedrijfsvoering is geen aandacht besteed aan reorganisaties.
13	ziekterverzuum	Ja	
14	de provinciale huisvesting	Ja	
15	de ontwikkeling op het gebied van automatisering	Ja	
16	Het college rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 217a Provinciewet.	Ja	
	Verbonden partijen (Artikel 20) jaarstukken 2004 en begroting 2006		
	In de begroting en jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op:		
17	het openbaar belang	Ja	
18	de wijze/mate van deelneming	Ja	
19	de overige deelnemers/aandeelhouders	Ja	
20	het eigen en vreemd vermogen	Nee	In de paragraaf verbonden partijen is niet ingegaan op het eigen en vreemd vermogen.
21	het financieel resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partij	Nee	In de paragraaf verbonden partijen is niet ingegaan op het financieel resultaat en de vestigingsplaats van de verbonden partij.

Bijlage VI Doelenboom Infrastructuur en mobiliteit

Doelenboom provincie Flevoland							
Programma: infrastructuur en mobiliteit							
AD (algemene doelstelling)		Het ontwikkelen en instandhouden van een goede en veilige bereikbaarheid voor personen en goederen.					
Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator		Prestaties (P)		Prestatie indicator	Activiteiten (A)
Programma aspect: Mobiliteit en bereikbaarheid							
OD1	Het uitbreiden en verbeteren van de infrastructuur en het openbaar vervoer in de provincie Flevoland, waarbij rekening wordt gehouden met de groei en ontwikkeling van de provincie (inclusief het inhalen van achterstanden op dit gebied).	Aantal files Rijkswegen, gemiddelde reistijd van A (binnen Flevoland) naar B (buiten Flevoland), aantal mogelijkheden trein.	P1/OD1	De aanwezigheid van "Flevoland" in de belangrijke Rijksplannen en projecten (bijvoorbeeld de Verstedelijking Almere, de Zuiderzeelaan en een wegverbinding Almere - Amsterdam-Schiphol in de Nota ruimte en Nota Mobiliteit).	Honorering prioriteiten Flevoland in Rijksplannen.	A1/OD1	Uitvoeren grote infrastructurele projecten, onderscheiden naar rijksprojecten, provinciale projecten en gemeentelijke projecten. Per project is de fase aangegeven: verkenning, planstudie en realisatiefase.
			P2/OD1	De afronding van de Provinciale Nota Mobiliteit, met daarin alle relevante mobiliteitsvraagstukken.	Afronding plan.		
			P3/OD1	De afronding van de Tracé /MER-studie N23, op basis waarvan een besluit kan worden genomen over de aanleg van de N23 tussen Lelystad en Dronten (eerste deel) en inzicht in een aanpak met mogelijk PPS voor het traject Dronten - Kampen.	Mate van compleetheid (bijvoorbeeld N23 en provinciale Nota Mobiliteit).		
Programma aspect: Verkeersveiligheid							
OD2	Een verbetering van het verkeersgedrag door educatie, voorlichting en handhaving (product verkeersveiligheid).	Aantal geregistreerde slachtoffers/ziekenhuisgewonden op provinciale wegen, aantal klachten rijgedrag.	P4/OD2	Afronding (volgens planning) van de "eigen" verkeersveiligheidsprojecten, zoals opgenomen in het werkplan verkeersveiligheid 2006 (wordt later in 2005 opgesteld door het Vervoerberaad Flevoland).	Afronding projecten (geld, planning kwaliteit).	A2/OD2	Projecten m.b.t. gedragsbeïnvloeding op het gebied van voorlichting en educatie, te weten: verkeersveiligheidslabel Flevoland, Verkeerseducatie Voortgezet Onderwijs, Easy Riders en diverse Verkeersveiligheidscampagnes.
			P5/OD2	Tijdige verstrekking en afhandeling van subsidies aan de juiste verkeersveiligheidsprojecten.	Afhandelingstermijn subsidie.	A3/OD2	Verstrekken van subsidies aan: voorlichtingsprojecten, educatieprojecten en communicatieprojecten.
			P6/OD2	Afname aantal black-spots (gevaarlijke wegvlakken en kruispunten).	Aantal black-spots.	A4/OD2	Overige (ondersteunende) activiteiten: beleidsvoorbereiding, voorlichting en communicatie, organisatie themabijeenkomst verkeersveiligheid, overleg met verschillende instellingen (3OV, politie, ANWB, Fietsenbond, CBR, OM, etc) en/of overheden (Rijk, gemeenten en provincies).

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)	
Programma aspect: Openbaar vervoer						
OD3	Een voor reizigers betaalbare veilige en toegankelijke basisvoorziening voor degenen die geen alternatieve vervoerswijze hebben.	Aantal mogelijkheden bus/regiotaxi; Kostendekkendheid busnetwerk en netwerk regiotaxi (wanneer geen busverbinding voorhanden is); Gemiddelde prijs per reizigerskilometer; Reizigersopbrengst; Kosten; Bezettingsgraad bus; Klanttevredenheid; Stiptheid bussen/regiotaxi's; Aantal reizigers per traject in verhouding tot andere vervoersmiddelen (auto); Afronding project (geld, planning en kwaliteit).	P7/OD3	Een inclusief rijksbijdrage - kostendekkend openbaar vervoernetwerk, waarbij uitsluitend nieuwe lijnen worden ingezet wanneer de kostendekkingsgraad van het totale netwerk hiermee verbetert (eventueel inclusief bijdragen van derden zoals scholen en bedrijven), tenzij sprake is van een sociaal wenselijke voorziening (bijvoorbeeld de bereikbaarheid van een ziekenhuis, de aansluiting met Urk, etc.).	A5/OD3	Projecten m.b.t. openbaar vervoer; voorbereiding omzetting strippenkaartensysteem naar OC-chipkaart, ontwikkeling en uitwerking OV-visie, ontwikkeling tarief- en distributiebeleid, opstellen business case Regionet en opstellen halte en beheerplan.
			P8/OD3	Een minimaal gelijkblijvend aandeel in de mobiliteit op de corridor Almere - Amsterdam (42%).	A6/OD3	Het concessiebeheer m.b.t. de volgende lijnen/gebieden: Regiotaxi Flevoland, Veerverbindingen (Geen suggesties), Regionaal busvervoer (Almere Streek, (Geen suggesties) en HOV 315 Lelystad-Groningen) en Stadsvervoer (Almere en Lelystad).
			P9/OD3	Tussen 2006 en 2008 wordt de OV-chipkaart geïmplementeerd.		
Programma aspect: Instandhouding wegen						
OD4	Een zodanig onderhouden wegen- en fietsenpadnet, opdat mensen zich nu en in de toekomst op en comfortabele, veilige en met een goed in te schatten reistijd kunnen verplaatsen binnen of door de provincie.		P10/OD4	Geen afsluiting van wegen en/of fietspaden of andere beperkingen voor het wegverkeer tengevolge van een gebrekkige onderhoudstoestand, uitgezonderd de gebreken die te wijten zijn aan onvoorziene (niet te voorspellen) omstandigheden, zoals extreme weersomstandigheden, schades veroorzaakt door derden etc.	A7/OD4	Jaarlijks onderhoud: uitvoeren reparaties, maaien van bermen en het snoeien en vervangen van wegbepanting (bomen en struiken), exploitatie van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en onderhoud van borden en bewegwijzering en uitvoeren van de gladheidbestrijding (strooien).
			P11/OD4	Afname (gerelateerd aan de verkeersintensiteit) van het aantal klachten en aansprakelijkheidsinstellingen tengevolge van een gebrekkige onderhoudstoestand, uitgezonderd de gebreken die te wijten zijn aan onvoorziene (niet te voorspellen) omstandigheden, zoals extreme weersomstandigheden, schades door derden etc.	A8/OD4	Projecten niet jaarlijks onderhoud in 2006 wegen; deklaagweg diverse wegen, vervangen van een vri, diverse werkzaamheden vri's, inspectie ovi's en diverse andere activiteiten.
			P12/OD4	Afronding van de onderhoudsprojecten zoals gepland in het PMIT voor 2006.		
				Aantal afgeronde onderhoudsprojecten (planning capaciteit, geld en kwaliteit).		

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)	
Programma aspect: Investerings wegen						
OD5	Een verbetering van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid op de provinciale wegen		P13/OD5	De hoeveelheid kruispunten en wegvlakken, waarop de verkeersafwikkeling (filevorming)stagneert, mag niet toenemen.	Aantal files (en lengte in km) op provinciale wegen; Gemiddelde reistijd van A naar B (binnen Flevoland); Afname aantal filegevoelige en onveilige wegvlakken en kruispunten.	A9/OD5 Investeringsprojecten in 2006 wegen; bermversteving diverse wegen, aanbrengen van diverse maatregelen, aanpassen beplanting, aanleg N23, aanleg wildraster, reconstructie van kruispunten, aanbrengen roodlichtcamera's en maatregelen essentiële wegkenmerken.
			P14/OD5	Een verbetering van (de meest) onveilige kruispunten en wegvlakken, om de gewenste effecten met betrekking tot verkeersveiligheid te realiseren.	Afname aantal filegevoelige en onveilige wegvlakken en kruispunten.	
			P15/OD5	Afronding van de investeringsprojecten zoals gepland in het PMIT voor 2006.	Aantal afgeronde investeringsprojecten (planning, capaciteit, geld en kwaliteit).	
Programma aspect: Instandhouding vaarwegen						
OD6	Een zodanig onderhouden vaarwegennet, dat voor de beroeps- en recreatievaart voldoende bereikbaarheid beidt, waarbij aan veiligheidseisen wordt voldaan en dat voorts voor toerisme en recreatie een aantrekkelijk verblijfsgebied vormt .		P16/OD6	De vaarwegen en sluisobjecten blijven in 2005 begaanbaar, met een verwaarloosbaar aantal klachten en schadeclaims naar aanleiding van de onderhoudstoestand.	Aantal kilometers onderhouden vaarweg en oeverbescherming, aantal klachten en het aantal gevallen van aansprakelijkheidsstelling.	A10/OD6 Jaarlijks onderhoud: bediening van sluzen en bruggen, het verhelpen van verstoringen en het uitvoeren van kleine reparaties aan sluisobjecten en kleinschalig baggerwerk en beperkte reparaties aan oeverbescherming.
			P17/OD6	Afronding van de onderhoudsprojecten zoals gepland in het PMIT voor 2006.	Aantal afgeronde onderhoudsprojecten (planning, capaciteit, geld en kwaliteit).	A11/OD6 Projecten met jaarlijks onderhoud: Onderhoud beton als gevolg van ASR, vervangen mechanische onderdelen, vervangen hydro schuiven, verankering oeverbescherming, baggerwerk Hoge Vaart, vervangen hydro- en besturingskasten, onderhoud loopvlakken en steigers.

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)
Programma aspect: Investerings vaarwegen					
OD7	Een integrale functie van de vaarten voor de beroepsvaart en de recreatievaart en een verbeterde ecologische functie van de oeverzones door een natuurvriendelijke inrichting.		P18/OD7 Circa 5 km nieuwe natuurvriendelijke oevers langs provinciale vaart tussen Lelystad en Dronten (Lage Vaart).	Aantal kilometer natuurvriendelijke oever.	A12/OD7 Verbeteringen aanbrengen in het communicatiesysteem voor de bediening van objecten vanuit de bediencentrale Blauwe dromer. (van isdn naar sds).
			P19/OD7 Eén nieuwe recreatieve aanlegsteiger (één keer per jaar).	Aantal aanlegsteigers en vissteigers.	A13/OD7 Onderzoek doen naar de aansluiting van de Marknessersluis op het systeem.
			P20/OD7 Afronding van de investeringsprojecten zoals gepland in het PMIT voor 2006.		A14/OD7 Onderzoeken of de afstandbediening in rustige vaartijden en in de winter gekoppeld kan worden aan een van de permanent bemande buitensluizen.

Bijlage VII Doelenboom Zorg, Onderwijs en Welzijn

Doelenboom provincie Flevoland							
Programma: Zorg, Onderwijs en Welzijn							
AD (algemene doelstelling)		De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit en samenhang in Flevoland, door het op peil houden en verbeteren van het voorzieningenniveau op het gebied van (jeugd)zorg, welzijn, sport en onderwijs.					
Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)		
Programma thema: Sociale Voorzieningen							
OD1	De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit in Flevoland door voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn.	Aard en omvang van het voorzieningenniveau.	P1/OD1	Inzicht in de mate waarin voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het terrein van gezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs, sport, cultuur en welzijn voorhanden zijn.		A1/OD1	(Doen) Uitvoeren van onderzoek op het gebied van het voorzieningenniveau.
Programma thema: Sociale Agenda							
OD2	Maatschappelijke vraagstukken integraal en inhoudelijk aanpakken in plaats van gericht op doelgroepen zoals vaak tot op heden gebeurde, door een overkoepelende, samenhangende agenda op het sociale terrein waarin de provincie aangeeft wat haar rollen en taken zijn en welke instrumenten daarbij gebruikt kunnen worden.		P2/OD2	Periodiek monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland.		A2/OD2	Monitoren van de sociale kwaliteit in Flevoland en uitvoeren van de sociale agenda.
			P3/OD2	Subsidiëren van projecten die bijdragen aan het bevorderen van de sociale kwaliteit in Flevoland.	Aantal gesubsidieerde projecten.	A3/OD2	Subsidiëren en onderzoeken van projecten op het gebied van het verbeteren van de sociale kwaliteit.

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)		Prestatie indicator	Activiteiten (A)	
Programma thema: Jeugdzorg							
OD3	De Jeugdzorg moet een bedrage leveren aan de ontplooiingsmogelijkheden van jeugdigen met zware opgroei en opvoedproblemen. Flevolandse jongeren moeten daartoe de jeugdzorg kunnen krijgen die ze nodig hebben. Dit dient gerealiseerd te worden door het bewerkstelligen van een toereikend en toegankelijk aanbod van jeugdzorg.		P4/OD3	Wachttijd bij het zorgaanbod is niet meer dan 13 weken.	In een door IPO en het Rijk opgezette monitor wordt beleidsinformatie van Bureau's Jeugdzorg en hulpaanbieders gerapporteerd. Deze informatie wordt gebruikt voor evaluatie van de Wet op de Jeugdzorg in 2006 en wordt gebruikt voor beleidsontwikkeling en sturing op Provinciaal niveau. De monitor bevat onder meer indicatoren aangaande wachttijden, doorlooptijden, bezettingspercentage gebruik.	A4/OD3	De wachtlijst bij het advies en Meldpunt Kindermishandeling zal per 1 januari 2006 met inzet van extra middelen van het Ministerie van VWS zijn weggewerkt.
			P5/OD3	Toename van intensief ambulante zorgaanbod (Intensief pedagogische thuishulp) met 15% medio 2006.		A5/OD3	Werkprocessen bij het Bureau Jeugdzorg waaronder het AMK worden efficiënter ingericht.
			P6/OD3	Afspraken met de aanbieders van jeugdzorg over efficiënte en doelmatige organisatie van het zorgaanbod met aandacht voor ketenaansluiting.		A7/OD3	In de periode 2006-2007 krijgen alle gezinnen en jongeren die van het Bureau Jeugdzorg een indicatie krijgen voor jeugdzorg per direct een hulpverlener toegewezen die met hen aan de slag gaat om problemen op te lossen.
			P7/OD3	Versterking van het Bureau Jeugdzorg door controller.		A8/OD3	De capaciteit van het hulpaanbod wordt in 2006 verder verhoogd door meer ambulante hulp en (crisis)pleegzorg aan te bieden. Vanuit het nieuwe jeugdzorgmodel in opbouw worden tenminste 25% of ruim honderd jongeren meer geholpen dan volgens het oude jeugdzorgmodel.
			P8/OD3	Aansluiting van de jeugdzorg op het lokaal jeugdbeleid en onderwijs is vastgelegd in convenanten en contracten.		A9/OD3	De in 2005 ingezette herinrichting van de Jeugdzorg door het invoeren van het intensief Pedagogische Thuishulp (IPT) wordt doorgezet.
						A10/OD3	Per kwartaal worden instroom, doorstroom en uitstroom gegevens geanalyseerd waardoor tijdige bijsturing van aanbod en van werkprocessen mogelijk wordt. De met de rijksoverheid afgesproken 10% meer jongeren te helpen met hetzelfde budget wordt daarmee gerealiseerd.
						A11/OD3	Volledige inzet van vertrouwenspersoon Jeugdzorg
						A12/OD3	Functioneren cliëntenraden.
					A13/OD3	Functioneren onafhankelijke klachtencommissies	
					A14/OD3	De financiering structureel maken.	
					A15/OD3	Ondersteunen om tot een kwalitatief goede BJJ-organisatie te komen die financieel gezond is.	
					A16/OD3	Starten actieprogramma "Aansluiting". Dit programma zal een lokaal maatwerkplan bevatten met concreet meetbare en haalbare doelen.	
					A17/OD3	In een convenant en het actieprogramma de niet-vrijblijvende afspraken opnemen tussen de drie bestuursorganen, de Jeugdzorg, de gemeenten, het onderwijs en de Provincie.	
					A18/OD3	In 2006 worden binnen de functie Gezinsvoogdij de werkmethoden verbeterd en de caseload verlaagd door invoering van het landelijke "Deltaplan".	

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)		
Programma thema: Integraal jeugdbeleid							
OD4	De provincie wil een bijdrage leveren aan preventief en integraal jeugdbeleid, hiermee wil de provincie aansluiten bij lokaal jeugdbeleid en bij de behoeften uit het veld (b.v. scholen, instellingen, clubs, professionals, kinderen, ouders).		P9/OD4	Aansluiting tussen preventief gemeentelijk jeugdbeleid en jeugdzorg is geregeld in convenanten met de gemeenten en andere regievoerende partners met daarbij de niet-vrijblijvende afspraken ter verbetering van de aansluiting.	A19/OD4	Er is een projectplan opgesteld. Ambtelijk is een werkgroep opgesteld. Zij beheren het project. In de projectstructuur is verder voorzien in een projectgroep, die de uitwerking van het project ter hand heeft genomen en een klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende instellingen die meedenken over de richting en de resultaten van het project.	
			P10/OD4	Aandacht voor jeugd is zichtbaar in verschillende provinciale beleidsterreinen.			
			P11/OD4	Organisaties uit verschillende sectoren doen mee aan het programma en de verschillende projecten.			Indicatoren zijn het aantal instellingen en accommodaties die tijdens de projectduur ondersteuning van de provincie hebben gekregen, en het aantal deelnemers dat getraind is. Indirect effect is uiteraard het aantal kinderen dat via de volwassenen bereikt wordt met het programma Leefstijl.
Programma thema: Onderwijs							
OD5	De provincie streeft naar een uitbreiding van het aanbod van (hoger) beroepsonderwijs en opleidingen beter op elkaar aan te laten sluiten (doorlopende leerlijnen).	Hoger onderwijs: In 2007 is het aantal opleidingen/studierichtingen met minimaal zes toegenomen ten opzichte van 2003 (van vijf naar elf).	P12/OD5/OD6	Realisering van een platform of overlegstructuur waarin onderwijsinstellingen en overheden (gemeenten en provincie) onderwijsontwikkelingen met elkaar afstemmen en waar mogelijk versterken.	A20/OD5	Uitvoeren van de actiepunten uit de in 2003 vastgestelde kadernota "Hoger onderwijs in Flevoland".	
			P13/OD5/OD6	Inzicht in de mogelijkheden voor nieuwe opleidingen (b.v. scheepsarcheologie).			
			P14/OD5/OD6	Doorlopende leerlijnen: het aantal convenanten en/of samenwerkingsovereenkomsten tussen vmbo, mbo, hbo en universiteit (toegenomen t.o.v. 2004).			Het initiëren van of deelnemen aan projectgroepen die nieuwe mogelijkheden uitwerken en zo mogelijk realiseren.
				Aantal jongeren dat buiten de provincie hoger en middelbaar onderwijs volgt vertoont een dalende lijn.			
OD6	Ook voor het speciaal onderwijs beoogt de provincie naar een toereikend en bereikbaar aanbod, zodat Flevolandse leerlingen met een minimum aan reistijd het onderwijs kunnen volgen dat zij nodig hebben.	Speciaal onderwijs: aantal thuiszittende kinderen vertoont een dalende lijn, aantal kilometers leerlingenvoer vertoont een dalen lijn.			A23/OD6	Een plan van aanpak ontwikkelen voor het creëren van onderwijsvoorzieningen voor langdurig lichamelijk zieke kinderen en voor zeer moeilijk opvoedbare en lerende kinderen.	

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)		Prestatie indicator	Activiteiten (A)	
Programma thema: Sport							
OD7	De provincie stelt zich tot doel om met de middelen die zij tot haar beschikking heeft een bijdrage te leveren aan versterking van de sportinfrastructuur in Flevoland. Het achterliggende effect van deze inspanning van de provincie is dat door middel van sport, op welke wijze dan ook, een positieve impuls aan de sociale cohesie wordt gegeven.	De best meetbare effecten zijn het aantal sportmanifestaties en -accommodaties die in enig subsidiejaar ondersteuning van de provincie hebben gekregen en het aantal deelnemers en toeschouwers dat een dergelijke manifestatie heeft bezocht. De beoogde versterking van de sociale cohesie is niet tot nauwelijks meetbaar.				A24/OD7/OD8	Continuering van het subsidiebeleid met de nadruk op regionale initiatieven.
						A25/OD7/OD8	Stimuleren dat er meer verbinding gaat ontstaan tussen de top- en de breedtesport. De topsporter ziet de provincie als voorbeeld (rolmodel) voor de breedtesporter of de niet-sporter. De provincie wil zoveel mogelijk de Flevolandse topsporters inzetten bij evenementen of b.v. de sportverkiezingen om de connecties tussen breedtesport en topsport te verstevigen. De provincie heeft een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor de komende jaren om zowel een topsportevenement te ondersteunen als de stimulering van sport onder jongeren.
OD8	Een tweede doelstelling in het sportbeleid is de profilering van Flevoland als sportminnende provincie.	Ook een veranderend imago is zeer moeilijk meetbaar.				A26/OD7/OD8	Een sportevenement heeft naast sportieve vaak ook promotionele waarden voor zowel sport als voor de provincie Flevoland. De provincie onderkent dit en stimuleert subsidieontvangers om Flevoland bij hun evenement goed onder de aandacht te brengen.
						A27/OD7/OD8	Het is gebleken dat sportverenigingen diverse knelpunten ervaren. De provincie heeft Sport Service Flevoland de opdracht gegeven om de verenigingen op deze punten extra te ondersteunen.

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)		
Programma thema: Zorgstructuur							
OD9	De kwaliteit en beschikbaarheid van het zorgaanbod is goed en is door de jaren heen in overeenstemming met de vraag naar zorg.	Wachlijsten van zorginstellingen, verhouding arbeidskrachten in de zorg in Flevoland ten opzichte van die in Nederland,.... De overschrijdingen van de aanrijtijden per ambulancestandplaats.	P15/OD9	Stimuleren dat het aanbod van de zorg in kwalitatieve en kwantitatieve zin in evenwicht komt met de vraag naar zorg. Dit mede door het ontwikkelen en (mede) onderhouden van de monitor Volksgezondheid (data base beleidsinformatie zorg en welzijn).		A28/OD9	Het in beeld brengen van zowel de vraag naar zorg als het zorgaanbod, alsmede de te verwachten ontwikkelingen daarin; analyseren van gegevens over zorgvraag en zorgaanbod, in samenwerking met de Hulpverleningsdienst Flevoland; het organiseren van het Zorgberaad Flevoland.
						A29/OD9	Het (mede) stimuleren van nieuwe initiatieven en ontwikkelen in het zorgaanbod, daarbij vooral gericht op de samenhang binnen de zorg en die tussen de zorg en andere beleidsterreinen.
						A30/OD9	Beoordelen van subsidieaanvragen op het gebied van de gezondheidszorg (via provinciale middelen en EPD middelen).
						A31/OD9	Het verbeteren van de kwaliteit van de ambulancezorg via het optimaliseren van de spreiding van de standplaatsen.
			P16/OD9	Het beschikbaar stellen van subsidies voor projecten, die vernieuwingen in de zorg tot gevolg hebben.	Aantal en aard van de ingediende verzoeken voor subsidie van projecten.	A32/OD9	Het op gezette tijden actualiseren van het spreidingsplan Ambulancezorg Flevoland en de daaruit voortvloeiende af te geven vergunningen.
			P17/OD9	Het adviseren van VWS over bouwaanvragen (Wet ziekenhuisvoorzieningen).	Aantal verzoeken van VWS om adviezen in het kader van de Wet Ziekenhuisvoorzieningen.	A33/OD9	Het invullen van de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid voor de Telefonische Hulpdiensten en Stichting Slachtofferhulp.
			P18/OD9	Het invulling geven aan het Zorgberaad Flevoland.			
			P19/OD9	Het jaarlijks organiseren van een themadag over een actueel onderwerp in de zorg.	Themadag Flevogezond.		
			P20/OD9	Het mede regie voeren op het gebied van dak- en thuislozen.	Betrokkenheid bij beleidsontwikkeling en projecten op het gebied van dak- en thuislozen, in samenhang uit te voeren met de centrumgemeente Almere.		
					P21/OD9	Het opstellen, mede implementeren en evalueren van het beleidsplan Ambulancezorg.	
OD10	De positie van zorgvragers is sterk genoeg teneinde de rol van de derde partij in de zorg goed te kunnen spelen.	De mate waarin de zorgvragersorganisaties en dan met name de ZGB een serieuze partij zijn binnen de zorgstructuur van Flevoland.	P22/OD10	Het opstellen, implementeren en evalueren van het provinciale plan Zorgvragersbeleid.		A34/OD10	Het invullen van de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid voor het zorgvragersbeleid.
			P23/OD10	Het faciliteren (inhoudelijk en financieel) van de ZorgGebruikersBundeling Flevoland (ZGB).	De mate waarin de in het werkplan van de ZGB opgenomen projecten binnen de begroting zijn uitgevoerd.		

Operationele Doelstelling (OD)		Effectenindicator	Prestaties (P)	Prestatie indicator	Activiteiten (A)		
Programma thema: Welzijn							
OD11	Het gewenste effect is een actieve bijdrage van de inwoners van Flevoland aan de samenleving (participatie) en versterking van de maatschappelijke samenhang (sociale cohesie).	Aantal gesubsidieerde projecten	P24/OD11/OD12	Werkafspraken met de provinciale welzijnsinstelling Axion over: <ul style="list-style-type: none"> - Efficiënt en doelmatig werken - Signaleren van maatschappelijke vraagstukken - Het aandragen van oplossingen voor de gesignaleerde maatschappelijke vraagstukken - Subsidiëren van projecten en instellingen (Anti discriminatie bureau) die bijdragen aan de omschreven welzijnsdoelstellingen. 	Aantal gesubsidieerde projecten.	A35/OD11/OD12 A36/OD11/OD12	Subsidiëren en ondersteunen van projecten op het gebied van welzijn. Afspraken maken met Axion.
OD12	Een ander gewenst effect is een verbetering van de positie van mensen in achterstandssituaties.						

Bijlage VIII VBTB/SMART Infrastructuur en mobiliteit

VBTB Toets Begroting 2006 provincie Flevoland, Programma: 2 Infrastructuur en Mobiliteit														
	Criteria	OD1	OD2	OD3	OD4	OD5	OD6	OD7						
Specifiek	Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?	ja	ja	nee	ja	ja	ja	ja						
Prikkelend	Is een streefwaarde opgenomen?	nee	ja	nee	nee	nee	nee	ja						
Meetbaar/toetsbaar	Kan op basis van de huidige formulering de realisatie van de doelstellingen tussentijds gevolgd worden a.d.h.v. prestatiegegevens en/of evaluatieonderzoek?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja						
	Is informatie over de nulsituatie opgenomen?	nee	ja	nee	nee	nee	nee	nee						
Tijdgebonden	Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost?	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee						
	Is een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?	nee	ja	nee	ja	nee	nee	nee						
AD1	<i>Het ontwikkelen en instandhouden van een goede en veilige bereikbaarheid voor personen en goederen.</i>													
OD1	Mobiliteit en bereikbaarheid	<i>Het uitbreiden en verbeteren van de infrastructuur en het openbaar vervoer in de provincie Flevoland, waarbij rekening wordt gehouden met de groei en ontwikkeling van de provincie (inclusief het inhalen van achterstanden op dit gebied).</i>												
OD2	Verkeersveiligheid	<i>Een verbetering van het verkeersgedrag door educatie, voorlichting en handhaving.</i>												
OD3	Openbaar vervoer	<i>Een voor reizigers betaalbare veilige en toegankelijke basisvoorziening door degenen die geen alternatieve vervoerswijze hebben.</i>												
OD4	Instandhouding wegen	<i>Een zodanig onderhouden wegen- en fietspadennet, opdat mensen zich nu en in de toekomst op een comfortabele, veilige en met een goed in te schatten reistijd kunnen verplaatsen binnen of door de provincie.</i>												
OD5	Investerings wegen	<i>Een verbetering van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid op de provinciale wegen.</i>												
OD6	Instandhouding vaarwegen	<i>Een zodanig onderhouden vaarwegennet, dat voor de beroeps- en recreatievaart voldoende bereikbaarheid biedt, waarbij aan veiligheidseisen wordt voldaan en dat voorts voor toerisme en recreatie een aantrekkelijk verblijfsgebied vormt.</i>												
OD7	Investerings vaarwegen	<i>Een integrale functie van de vaarten voor de beroepsvaart en de recreatievaart en een verbeterde ecologische functie van de oeverzones door een natuurvriendelijke inrichting.</i>												

Bijlage IX VBTB/SMART Zorg, Onderwijs en Welzijn deel 1

VBTB Toets Begroting 2006 provincie Flevoland																			
Programma: 7 Zorg, Onderwijs en Welzijn																			
	Criteria		OD1	OD2	OD3	OD4	OD5	OD6											
Specifiek	Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?		ja	nee	ja	ja	ja	ja											
Prikkelend	Is een streefwaarde opgenomen?		ja	nee	nee	nee	ja	nee											
Meetbaar/toetsbaar	Kan op basis van de huidige formulering de realisatie van de doelstellingen tussentijds gevolgd worden a.d.h.v. prestatiegegevens en/of evaluatieonderzoek?	Is een indicator opgenomen?	ja	ja	ja	ja	ja	ja											
		Is informatie over de nulsituatie opgenomen?	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee										
Tijdgebonden	Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost?		ja	nee	nee	nee	nee	ja	nee										
	Is een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?		nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee										
AD1	<i>De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit en samenhang in Flevoland, door het op peil houden en het verbeteren van het voorzieningenniveau op het gebied van (jeugd)zorg, welzijn, sport en onderwijs.</i>																		
OD1	Thema Sociale Voorzieningen	<i>De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit in Flevoland door voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn.</i>																	
OD2	Thema Sociale Agenda	<i>Maatschappelijke vraagstukken integraal en inhoudelijk aanpakken in plaats van gericht op doelgroepen zoals vaak tot op heden gebeurde, door een overkoepelende, samenhangende agenda op het sociale terrein waarin de provincie aangeeft wat haar rollen en taken zijn en welke instrumenten daarbij gebruikt kunnen worden.</i>																	
OD3	Thema Jeugdzorg	<i>De Jeugdzorg moet een bijdrage leveren aan de ontplooiingsmogelijkheden van jeugdigen met zware opgroei en opvoedproblemen.</i>																	
OD4	Thema Integraal Jeugdbeleid	<i>De provincie wil een bijdrage leveren aan preventief en integraal jeugdbeleid.</i>																	
OD5	Thema Onderwijs	<i>De provincie streeft naar een uitbreiding van het aanbod van (hoger) beroepsonderwijs en opleidingen beter op elkaar aan te laten sluiten (doorlopende leerlijnen).</i>																	
OD6	Thema Onderwijs	<i>Ook voor het speciaal onderwijs beoogt de provincie naar een toereikend en bereikbaar aanbod, zodat Flevolandse leerlingen met een minimum aan reistijd het onderwijs kunnen volgen dat zij nodig hebben.</i>																	

Bijlage IX VBTB/SMART Zorg, Onderwijs en Welzijn deel 2

VBTB Toets Begroting 2006 provincie Flevoland																			
Programma: 7 Zorg, Onderwijs en Welzijn																			
Criteria		OD7	OD8	OD9	OD10	OD11	OD12												
Specifiek	Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?	ja	ja	ja	nee	ja	nee												
Prikkelend	Is een streefwaarde opgenomen?	nee	nee	nee	nee	nee	nee												
Meetbaar/toetsbaar	Kan op basis van de huidige formulering de realisatie van de doelstellingen tussentijds gevolgd worden a.d.h.v. prestatiegegevens en/of evaluatieonderzoek?	ja	nee	ja	ja	ja	ja												
	Is informatie over de nulsituatie opgenomen?	nee	nee	nee	nee	nee	nee												
Tijdgebonden	Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost?	nee	nee	nee	nee	nee	nee												
	Is een tijdpad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?	nee	nee	nee	nee	nee	nee												
AD1	<i>De instandhouding en verbetering van de sociale kwaliteit in Flevoland door voldoende, bereikbare en toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn.</i>																		
OD7	Thema Sport	<i>De provincie stelt zich tot doel om met de middelen die zij tot haar beschikking heeft een bijdrage te leveren aan versterking van de sportinfrastructuur in Flevoland. Het achterliggende effect van deze inspanning van de provincie is dat door middel van sport, op welke wijze dan ook, een positieve impuls aan de sociale cohesie wordt gegeven.</i>																	
OD8	Thema Sport	<i>Een tweede doelstelling in het sportbeleid is de profilering van Flevoland als sportminnende provincie.</i>																	
OD9	Thema Zorgstructuur	<i>De kwaliteit en beschikbaarheid van het zorgaanbod is goed en is door de jaren heen in overeenstemming met de vraag naar zorg.</i>																	
OD10	Thema Zorgstructuur	<i>De positie van zorgvragers is sterk genoeg teneinde de rol van derde partij in de zorg goed te kunnen spelen.</i>																	
OD11	Thema Welzijn	<i>Het gewenste effect is een actieve bijdrage van de inwoners van Flevoland aan de samenleving (participatie) en versterking van de maatschappelijke samenhang (sociale cohesie).</i>																	
OD12	Thema Welzijn	<i>Een ander gewenst effect is een verbetering van de positie van mensen in achterstandssituaties.</i>																	